Всесоюзн. Бібліятэка ... імя В. І. Леніна

Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 158 (6737) | 9 ліпеня 1940 г., аўторак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ У НУМАРЫ:

Вялікі поспех пазыкі Трэцяй пяцігодкі. 256.421 тысяча рублёў. Паспяхова завяршыць падпіску. 531 калектыў завяршыў рэалізацыю пазыкі.
А. Касабуцкі — Убяром багаты ўраджай без страт.
Н. Гіршын — Высокі ўраджай будзе заваяван.
Няўхільна выконваць Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР. Работа па-новаму ва ўстановах Гомеля. Знікла цякучасць рабочай сілы. Прагульшчыкі атрымалі па заслугах.
А. Мінькоў — На алімпіядзе дзіцячай творчасці.
ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:
Т. Трафімаў — Кантроль і дапамога.
Вл. Падлінскі — Палітасветработа на задворках.
Гр. Емельянаў — Комуністы куюць боездольнасць падраздзялення.
Множыць вопыт перадавікоў торфаздабычы!
Е. Розаў — Дадзім 12,5 тысячы тон торфу звыш плана.
К. Пыхх — Знатныя людзі завода.
В. Кавалёў — Больш пяці норм у змену.
Е. Мядзведзеў — Торфсезон можна падоўжыць.
ЗАВОЧНАЯ КАЛГАСНАЯ СТАХАНАЎСКАЯ ШКОЛА.
В. Шэмпель — Угнаенне папаравага поля.
З мінулага нашай радзімы. Ю. Віцьбіч—«Смерць чорнаму ворану!». (Народнае паўстанне 1623 года ў Віцебску).
ТЭЛЕГРАМЫ: Зводка германскага камандавання. Зводка італьянскага камандавання. Адозва комуністычнага саюза моладзі ў Эстоніі. Работа профсаюзаў Эстоніі. Зварот германскіх ваеннапалонных з Францыі. Дзеянні англійскай авіяцыі. Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

За новыя поспехі соцыялістычнай жывёлагадоўлі

Прайшоў год з дня апублікавання гістарычнай пастановы Совета Народных Камісараў СССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па развіццю грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах». Гэтае рашэнне партыі і ўрада з'явілася магутным рычагом далейшага ўздыму грамадскай калгаснай жывёлагадоўлі. Вядома, што да пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) развіццё жывёлагадоўлі ў значнай ступені стрымлівалася тым, што размеры мясапаставак штогод павялічваліся для калгасаў, маючых прырост пагалоўя, і змяншаліся для калгасаў, якія скарачалі пагалоўе, ставіла ў невыгоднае становішча перадавыя калгасы, не зацікаўлівала іх у росце грамадскай жывёлагадоўлі і, наадварот, давала ільготы адстаючым калгасам. Пастановай ад 8 ліпеня 1939 года партыя і ўрад ліквідавалі старую сістэму налічэння мясапаставак па колькасці пагалоўя на жывёлагадоўчых калгасных фермах. Устаноўлен новы парадак абавязковых мясапаставак дзяржаве калгасамі з кожнага гектара зямельнай плошчы.

Гэта пастанова партыі і ўрада, прасякнутая сталінскімі клопатамі аб умацаванні калгаснай вытворчасці, аб далейшым росквіце соцыялістычнага земляробства, была з велізарным уздымам сустрэта шырокімі масамі калгаснікаў. Яна з'явілася большэвіцкім заклікам да новых перамог соцыялістычнай жывёлагадоўлі.

Ажыццяўляючы пастанову партыі і ўрада аб мерапрыемствах па развіццю грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах, партыйная арганізацыя нашай рэспублікі правяла вялікую работу па ўмацаванню і расшырэнню калгасных жывёлагадоўчых ферм. За прайшоўшы год значна павялічылася колькасць ферм, узрасло пагалоўе жывёлы. Да апублікавання пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) у калгасах БССР налічвалася ўсяго 16.775 ферм. Цяпер колькасць жывёлагадоўчых ферм павялічылася да 27.547. Падвоілася колькасць свінагадоўчых ферм, малочнатаварныя фермы выраслі ў паўтара раза, больш чым у два разы вырасла колькасць аўцагадоўчых ферм. 86,2 проц. калгасаў рэспублікі маюць па 3 фермы, 13,2 проц. — па дзве і толькі 0,6 проц. калгасаў маюць па адной ферме.

Адначасова з ростам колькасці жывёлагадоўчых ферм ідзе іх узбуйненне. Пасля ліпеньскай пастановы партыі і ўрада для ўзбуйнення і камплектавання калгасных ферм па БССР закуплена каля 100 тысяч галоў рознай жывёлы. Тысячы калгасаў ужо цяпер выканалі і перавыканалі мінімум пагалоўя жывёлы, устаноўлены для іх к канцу 1942 г. 3041 калгас выканалі мінімум пагалоўя 1942 г. па буйнай рагатай жывёле. 1981 — па свіннях, 998 — па авечках.

Соцыялістычная жывёлагадоўля ў БССР няўхільна ідзе ўгору. Толькі за 5 месяцаў гэтага года пагалоўе буйнай рагатай жывёлы вырасла на 6,1 проц., свіней — на 13,5 проц. і авечак — на 41 проц. Пасля рашэнняў партыі і ўрада аб змяненнях у палітыцы загатовак і закупак сельскагаспадарчых прадуктаў асабліва шырокі размах атрымала развіццё грамадскай птушкагадоўлі. Калі на 1 студзеня г. г. у калгасах было ўсяго 164 птушкафермы, то на 20 чэрвеня іх ужо налічваецца 3.318.

Буйнейшых поспехаў у развіцці грамадскай жывёлагадоўлі дабілася Магілёўская вобласць. Толькі за пяць апошніх месяцаў прырост буйнай рагатай жывёлы тут складае 9 проц., свіней — 22 проц. і авечак — 47 проц. Немалыя поспехі маюць Добрушскі, Слуцкі, Пухавіцкі, Асіпавіцкі, Петрыкаўскі раёны.

Яркім прыкладам няўхільнага росту жывёлагадоўлі і павышэння яе прадуктыўнасці можа служыць павелічэнне колькасці ўдзельнікаў Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі ад БССР. Калі на выстаўцы мінулага года ўдзельнічалі 262 фермы, то сёлета — 513. Значна павялічыўся і лік перадавікоў соцыялістычнай жывёлагадоўлі — удзельнікаў выстаўкі.

Але як-бы ні былі вялікі поспехі соцыялістычнай жывёлагадоўлі, яны не даюць права нашым партыйным, совецкім і зямельным органам супакойвацца на дасягнутым. У нас ёсць яшчэ многа калгасаў і раёнаў, дзе грамадская жывёлагадоўля развіваецца вельмі слаба. Адной з адстаючых у развіцці жывёлагадоўлі з'яўляецца, напрыклад, Віцебская вобласць. У гэтай вобласці за апошні час заўважаецца зніжэнне пагалоўя. Асноўная прычына адставання заключаецца ў неўпарадкаванасці кармавой базы, адсутнасці правільнай арганізацыі працы і ўзорнага догляду за жывёлай на фермах.

Многа яшчэ трэба зрабіць для арганізацыі новых ферм і поўнага ўкамплектавання іх. Рашэнне партыі і ўрада аб змяненнях у палітыцы загатовак і закупак сельскагаспадарчых прадуктаў адкрывае велізарнейшыя перспектывы для ўсебаковага развіцця калгаснай вытворчасці і ў прыватнасці ўсіх галін соцыялістычнай жывёлагадоўлі. Трэба толькі больш поўна і рацыянальна скарыстаць кожны гектар грамадскай калгаснай зямлі. Перад большэвікамі Беларусі стаіць неадкладная задача: **побач з далейшым развіццём жывёлагадоўлі, карэнным чынам палепшыць якасць пагалоўя і павысіць прадуктыўнасць жывёлы.**

Самая сур'ёзная ўвага цяпер павінна быць звернута на стварэнне магутнай кармавой базы для жывёлагадоўлі. Гэтаму пытанню партыя і ўрад ўдзяляюць асаблівую ўвагу. Без забеспячэння растучага пагалоўя дастатковай колькасцю грубых, сакавітых і канцэнтрыраваных кармоў нельга дабіцца новых поспехаў у развіцці жывёлагадоўлі. Рашаючым этапам у стварэнні моцнай кармавой базы ў кожным калгасе і соўгасе з'яўляецца ўзорнае правядзенне сенаўборкі і сіласавання. Аднак, ход сенаўборкі і сіласавання па рэспубліцы паказвае, што ў асобных раёнах, як напрыклад, у Бешанковіцкім, Жлобінскім, Чачэрскім, Быхаўскім, Талачынскім, Мазырскім, дрэнна змагаюцца за стварэнне кармавой базы, зацягваюць сенаўборку. Дзе-ні-дзе сіласаванне прабуюць адкласці да восені.

З падобным з'явішчам трэба павесці рашучую барацьбу. Партыя і совецкі ўрад ставяць перад усімі праўленнямі калгасаў, кіраўнікамі соўгасаў, машынна-трактарных станцый, партыйнымі і совецкімі органамі баявую задачу—узорна правесці сенаўборку да пачатку ўборкі зернавых. Для гэтага ў кожным калгасе і соўгасе ёсць усе магчымасці. Ні адзін кавалак сенажаці сёлета не павінен астацца не ўбраным. Для стварэння кармавой базы трэба шырока арганізаваць абкашванне дарог, скарыстаць усе ўнутраныя рэзервы. Неабходна паўсямесна павесці барацьбу за атрыманне другога ўкосу, шырока разгарнуць сіласаванне кармоў, скарыстоўваючы для гэтага не толькі сіласныя культуры, але і ўсё пустазелле, асаку, аір, чарот і інш.

Ні на адзін дзень нельга адкладваць падрыхтоўку памяшканняў для жывёлы.

Партыйныя, совецкія і зямельныя органы абавязаны ўзяць пад свой неаслабны кантроль будаўніцтва новых, рамонт і прыстасаванне старых будынкаў для жывёлы. Трэба пакончыць са шкоднай практыкай, калі аб падрыхтоўцы да зімоўкі жывёлы пачынаюць думаць толькі з наступлення маразоў.

Жывёлагадоўля — важнейшы ўчастак соцыялістычнай сельскай гаспадаркі. Прамы абавязак, справа чэсці ўсіх партыйных, совецкіх і зямельных органаў, кіраўнікоў калгасаў, і соўгасаў, усіх калгаснікаў — зрабіць 1940 год годам новых поспехаў у развіцці соцыялістычнай жывёлагадоўлі. Трэба шырэй разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва калгасаў, соўгасаў, работнікаў ферм, зоатэхнічных і ветэрынарных работнікаў за паспяховае выкананне плана трэцяй сталінскай пяцігодкі па жывёлагадоўлі, за заваяванне пачотнага права ўдзелу ва Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы 1941 года.

ТЭЛЕГРАМЫ

Зводка германскага камандавання

БЕРЛІН, 8 ліпеня. (ТАСС). Германскае камандаванне паведамляе: «Германскія падводныя лодкі патапілі каля іспанскага ўзбярэжжа непрыяцельскія гандлёвыя судны агульным водазмяшчэннем у 21.500 тон. У Англіі германская авіяцыя бамбардыравала вакзал у Брайтоне, берагавыя батарэі острава Уайт, порт і лагерныя баракі ў Фалмуце, заводы боепрыпасаў у Мідлсбро і Ньюкестлі.

Ля паўднёвага ўзбярэжжа Англіі патоплены два гандлёвыя судны, якія сур'ёзна пашкоджаны.

Англійскія самалёты скінулі некалькі бомб у Заходняй Германіі, не прычыніўшы пашкоджанняў. Начныя палёты англійскіх самалётаў над паўночнымі і заходнімі раёнамі Германіі нанеслі нязначныя матэрыяльныя страты. Забіта два чалавекі з грамадзянскага насельніцтва.

Учора праціўнік страціў 14 самалётаў. 3 германскія самалёты не вярнуліся на свае базы».

Зводка італьянскага камандавання

РЫМ, 8 ліпеня. (ТАСС). Агенцтва Стэфані паведамляе: «Учора наша авіяцыя аднавіла паспяховую бамбардыроўку марскіх баз Мальты і Александрыі. Два нашыя самалёты не вярнуліся на свае базы.

На граніцы Кірэнаікі знішчана некаторая колькасць непрыяцельскіх матарызаваных і бронетанкавых злучэнняў. Захвачан танк і браніраваны аўтамабіль.

Ва Усходняй Афрыцы наша авіяцыя над Касала паспяхова бамбардыравала матарызаваныя часці праціўніка. Бамбардыраван таксама непрыяцельскі аэрапорт на востраве Перым».

Агенцтва Рэйтэр аб налёце германскай авіяцыі на Англію

ЛОНДАН, 8 чэрвеня. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, пры налёце германскай авіяцыі на адзін з гарадоў у паўночна-усходняй Англіі скінута каля 100 запальваючых бомб і 12 узрыўчатых. Бомбы ўпалі ў садах і на палі. Некалькі чалавек лёгка ранена.

ВЯЛІКІ ПОСПЕХ ПАЗЫКІ ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДКІ

256.421 тысяча рублёў

З незлічоных [illegible] працоўных прыходзяць [illegible] падпіска на пазыку. На БССР [illegible] ліпеня сума падпіскі дасягнула 256.421 тысячы рублёў. [illegible] вышэй суму падпіскі мінулага года за гэты тэрмін.

Па Мінскай вобласці сума падпіскі на пазыку складае 50.626 тысяч руб., Віцебскай — 41.097 тысяч руб., Магілёўскай — 32.880 тысяч руб., Гомельскай — 27.552 тысячы руб., Палескай—14.262 тысячы руб., Баранавіцкай—21.808 тысяч руб., Беластоцкай—31.082 тысячы руб., Брэсцкай—15.471 тысяча руб., Вілейскай — 11.574 тысячы руб., Пінскай — 10.069 тысяч руб.

Сума падпіскі сярод калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў дасягае 41.598 тысяч руб. Наяўнымі грашыма паступіла 5.490 тысяч руб.

Паспяхова завяршыць падпіску

Падпіска на новую пазыку па Мінскай вобласці праходзіць дружна і арганізавана.

Аб велізарным поспеху гаворыць сума падпіскі. На 8 ліпеня яна дасягае 50.626.000 рублёў.

У Чэрвеньскім раёне падпісаліся на пазыку 99,4 проц. усіх рабочых і служачых. Сума падпіскі па раёну — 1.042.000 рублёў. У Крупскім раёне 86,4 проц. усіх працоўных калгаснікаў і аднаасобнікаў падпісаліся на пазыку. Па Пухавіцкаму раёну сума падпіскі складае 1.591.000 рублёў. [illegible]

[illegible]

К. КАГАН,
заг. оргінструктарскім аддзелам Мінскага абкома КП(б)Б.

531 калектыў завяршыў рэалізацыю пазыкі

Падпіска на пазыку ў горадзе Мінску на 8 ліпеня дасягнула 28 мільёнаў рублёў. Паспяхова закончылі падпіску завод імені Варашылава, дзе 908 рабочых падпісаліся на суму 233.255 рублёў, [illegible] 272 рабочых падпісаліся на суму 64.610 рублёў, на Мясакамбінаце 476 рабочых — на 117.800 рублёў, на фабрыцы «КІМ» 312 рабочых — на 93.740 рублёў.

Закончылі падпіску фабрыка імені Тэльмана, шклозавод «Пралетарый», [illegible] завод № 4, а таксама і рад устаноў — Наркамзем, [illegible] кантора і інш.

Усяго закончылі падпіску на пазыку па г. Мінску 531 калектыў, ахоплена падпіскай 88.645 чал.

Сярод хатніх гаспадынь

Шырока разгарнулася падпіска на пазыку сярод хатніх гаспадынь Варашылаўскага раёна. На домаўпраўленнях №№ 58 — 62 падпісаліся 79 хатніх гаспадынь на суму 1365 руб., №№ 131 — 132 — 80 хатніх гаспадынь на суму 1585 руб. № 130 — 45 хатніх гаспадынь на суму 1430 руб., на домаўпраўленні № 78 падпісаліся 56 хатніх гаспадынь на суму 1020 руб.

[illegible]

Агульная сума падпіскі на пазыку сярод хатніх гаспадынь Варашылаўскага раёна дасягае 20.850 руб. Колькасць падпісаўшыхся на пазыку — 1018 чалавек. [illegible] № 167.

Па раёнах БССР

КАПАТКЕВІЧЫ. Усе работнікі Капаткевіцкай МТС падпісаліся на пазыку на суму 10.420 руб. Большасць падпісалася на месячны заробатак.

БРАГІН. Калгаснік калгаса імені Кірава т. Мляўскі падпісаўся на пазыку на суму 400 руб. Грошы ўнёс поўнасцю і на гэту суму атрымаў аблігацыі.

ГЛУСК. У мінулым годзе калгаснікі сельгасарцелі «Трэці рашаючы» падпісаліся на пазыку на суму 2.450 руб. У гэтым годзе сума падпіскі складае 3.750 руб 2.400 руб. калгаснікі ўнеслі наяўнымі.

ВАСІЛЕВІЧЫ. Калгаснікі калгаса «Абарона краіны» падпісаліся на пазыку на 5.000 руб. Гэту суму яны поўнасцю ўнеслі і атрымалі новыя аблігацыі.

ІВАНАВА (Пінская обл.). Сялянка вёскі Одрыжын, таго-ж сельсовета, Еўдакія Гарбацкая, ў мінулым бяднячка, падпісалася на пазыку на 500 руб. і ўнесла наяўнымі 200 руб.

80-гадовы старык гэтай-жа вёскі Ціхан Гарбацкі, у мінулым бядняк, падпісаўся на пазыку на 100 руб. Ён ўнёс наяўнымі 20 руб. і абавязаўся ўнесці поўнасцю грошы праз чатыры дні.

Пленум абкома КП(б)Б

ГОМЕЛЬ, 8 ліпеня. (Кар. «Звязды»). Сёння ў Доме партактыва адкрыўся чарговы пленум абкома КП(б)Б з удзелам першых і другіх сакратароў райкомаў партыі, сакратароў раённых комсамольскіх арганізацый, старшынь райвыканкомаў і сакратароў буйных партыйных арганізацый Гомеля.

Пленум абмяркуе пытанні аб выніках сяўбы і задачах партыйных арганізацый у падрыхтоўцы да ўборкі і загатовак сельгаспрадуктаў і аб рабоце абласной комсамольскай арганізацыі.

Па першаму пытанню з дакладам выступіў загадчык абласнога зямельнага аддзела т. Астроўскі.

Работа пленума прадаўжаецца.

ВЫПУСК СТУДЭНТАЎ КІЖА

Учора адбыўся восьмы выпуск студэнтаў Комуністычнага інстытута журналістыкі БССР імені С. М. Кірава.

За тры годы выпускнікі прайшлі выдатную школу палітычнай і газетнай вучобы. Многія з іх працавалі ў газетах заходніх абласцей рэспублікі.

Восьмы выпуск інстытута журналістыкі адзначаецца тым, што ў гэтым годзе ўпершыню праведзены дзяржаўныя экзамены. Многія студэнты-комуністы паказалі ўзоры паспяховасці. Так, комуніст т. Пульянаў здаў дзяржаўныя экзамены на выдатна, тт. Дудо, Кавалёў — на добра і выдатна.

Падрыхтоўка да Дня Ваенна-Марскога Флота

Мінскі гарком КП(б)Б распрацаваў план падрыхтоўкі і правядзення святкавання Дня Ваенна-Марскога Флота.

На прадпрыемствах і ва ўстановах горада будуць праведзены даклады на тэмы: «Ленін і Сталін — арганізатары Рабоча-Сялянскага Ваенна-Марскога Флота», «Ваенна-Марскі Флот у баях за радзіму», «Барацьба Ваенна-Марскога Флота з фінскай белагвардзейшчынай». Для агітатараў намечана правесці інструкцыйныя даклады.

Арганізуецца рад сустрэч працоўных сталіцы БССР з героямі Совецкага Саюза і маракамі. Для ўдзелу ў святкаванні ў Мінск запрашаюцца маракі з падшэфнага лінкора «Парыжская комуна». Слаўныя госці раскажуць працоўным горада аб баявых традыцыях рускага флота.

У бібліятэках і клубах Мінска арганізуюцца выстаўкі мастацкай літаратуры і фота-ілюстрацый аб Ваенна-Марскім Флоце.

24 ліпеня ў парку культуры і адпачынку імені Горкага адбудзецца агульнагарадская масоўка.

УБЯРОМ БАГАТЫ ЎРАДЖАЙ БЕЗ СТРАТ

Усе брыгады нашага калгаса ўключыліся ва ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва брыгадзіраў-стопудовікаў. Спаборніцтва дае добрыя рэзультаты. Сяўба зернавых на плошчы 450 гектараў праведзена ў раннія тэрміны на ўгноенай зямлі радковым спосабам, насеннем першага і другога класа. Упершыню сёлета ўсе брыгады зрабілі падкормку пасеваў на вялікіх плошчах. Узорна праведзена праполка зернавых і тэхнічных культур.

Добрасумленная праца калгаснікаў абяцае выдатныя рэзультаты. На нашых палях спее багаты ўраджай. Можна з упэўненасцю сказаць, што ў сярэднім па калгасу мы збяром не ніжэй 13—14 цэнтнераў зернавых з гектара. Брыгады тав. Бельскага і Міхаленка атрымаюць ураджай у 16—20 цнт. з гектара.

Зараз кожная брыгада ўжо мае свой канкрэтны план уборачных работ. Выдзелены людзі, падабраны лепшыя плошчы для камбайнавай уборкі. Кожная брыгада мае па дзве жняяркі. На іх будуць працаваць вопытныя калгаснікі, якія ў мінулым годзе далі высокую прадукцыйнасць працы на гэтых машынах. Коні, вылучаныя пад жняяркі, зараз пастаўлены на адпачынак. Падрыхтаваны павозкі, граблі, сярпы і іншы інвентар. Мы прыкладзем усе сілы для таго, каб убраць багаты ўраджай без страт.

Уборку пачнем выбарачным парадкам па меры выспявання асобных участкаў. Адначасова з уборкай у нас пачнецца малацьба і здача зярна дзяржаве ў лік паставак і натуралаты за работы МТС.

А. К. КАСАБУЦКІ,
старшыня калгаса «Комунар»,
Хойніцкага раёна.

Гатовы да ўборкі новага ўраджаю

ЧАВУСЫ. Члены сельгасарцелі імені Калініна моцна трымаюць першынства ў спаборніцтве з калгасам імені Сталіна за атрыманне ў гэтым годзе 100 пудоў зернавых, 170 цнт. бульбы і 8 цнт. ільновалакна з гектара.

Калгаснікі арганізавалі ўзорны догляд за пасевамі. Своечасова прапалолі ўсе зернавыя і тэхнічныя культуры. Закончана другая праполка пшаніцы і ільну. Усе 6 звенняў зрабілі падкормку пасеваў. Упершыню ў гэтым годзе была праведзена падкормка аўса мінеральнымі ўгнаеннямі на плошчы 90 гектараў. Палі калгаса абяцаюць добры ўраджай. Калгаснікі ўзорна падрыхтаваліся да ўборкі. Добра адрамантаваны жняяркі, касілкі і іншыя ўборачныя машыны.

У гэтым годзе намячаецца ўбраць 150 гектараў паўднёвым камбайнам. Ужо адведзены ўчасткі пад камбайнавую ўборку. Выдзелены людзі для абслугоўвання камбайна. Асаблівая ўвага ўдзяляецца барацьбе са стратамі ўраджаю. На палях будзе арганізаван збор калоссяў.

Гумны і складскія памяшканні калгаса ачышчаны і прадэзінфіцыраваны, падрыхтаван свіран спецыяльна для сартавога зярна. Заканчваецца будаўніцтва навеса для сушкі збожжа.

Зараз у калгасе гарачыя дні — уборка сена. На сенаўборцы працуе штодзённа 60—70 калгаснікаў. Многія з іх значна перавыконваюць нормы выпрацоўкі. Калгаснік т. Корнеў пры норме 0,33 гектара штодзённа скошвае па 0,70 гектара. Калгаснікі тт. Гурынаў, Зубовіч Н., Запойкін Б. выкошваюць па 0,55 гектара. Сенакашэнне будзе закончана да пачатку ўборкі зернавых.

(БЕЛТА).

Звеннямі ўбіраюць сенажаць

БЯРЭЗІНА. Ліпень. Высока ў небе плывуць дробныя хвалістыя хмаркі. Мядзяны звон напаўняе прастору. Разгарнулася касьба. Два звяны касцоў калгаса «Знамя кастрычніка» косяць высокую мурожную траву. На левым беразе рэчкі звяно тав. Цішкевіча шпарка пракладвае пракосы. Яно спаборнічае са звяном тав. Мурашка.

Вось невялікі перапынак. Калгаснікі ляглі ў цень вярбы. Комсамолец В. Цішкевіч дастае газету і выразна чытае. Калгаснікаў цікавяць поспехі мірнай палітыкі Совецкага Саюза, ваенныя дзеянні паміж Германіяй і Англіяй, гаспадарчае будаўніцтва ў СССР.

Вечарам падведзены вынікі дзённай працы. Першае месца заваяваў касец Шагойка, які скасіў 0,60 гектара пры норме 0,30 гектара. Перадавым аказалася звяно Мурашка, якое скасіла 5 гектараў пры норме 3 гектары. У калгасе ўбрана 38 гектараў сенажаці.

У сельгасарцелі «Звязда» на сенакос выйшлі 22 калгаснікі. М. Сахончык і П. Сахончык выконваюць норму на 200 проц., выкошваючы па 0,70 гектара сенажаці.

Наступіў вечар. Сівы туман рассыпаў буйную расу. На калгасным двары праводзілася падпіска на пазыку Трэцяй пяцігодкі (выпуск трэцяга года). Дружна падпісваліся на пазыку касцы. Васіль Сахончык падпісаўся на сто рублёў.

А. МІГЕЛЬ.

ЯСЛІ І ДЗІЦЯЧЫЯ ПЛЯЦОЎКІ НА ЧАС УБОРАЧНАЙ

У часе пасеўнай кампаніі ў калгасах рэспублікі было 1.339 дзіцячых пляцовак і 1.977 ясляў на 92.373 дзяцей.

Зараз праходзіць арганізацыя дадатковых дзіцячых устаноў на час уборачнай кампаніі. Мяркуецца арганізаваць новых 2.600 пляцовак і 4.575 ясляў на 180 тысяч дзяцей.

Раённыя аддзелы аховы здароўя падабралі і прыступілі да абсталявання памяшканняў. Выдзелен фонд неабходных прадуктаў. Падрыхтавана 2.300 кіраўнікоў ясляў і каля 1.000 работнікаў пляцовак.

(БЕЛТА).

На алімпіядзе дзіцячай творчасці

У цёмным небе разгараецца зара. Воддаль у зелені ўтапае раскошны маёнтак пана. Побач—убогія сялянскія хаціны. Сярод поля дыміцца касцёр, ласкава саграваючы бледныя твары седзячых вакол пастушкоў і дзеда.

На гэтым фоне разгортваецца першая карціна літаратурна-музыкальнага мантажа «Два кастры» ў пастаноўцы Бабруйскага дома піонераў (пастаноўшчык А. В. Секачоў). Гэта адзін з выдатных па замыслу і выкананню нумароў алімпіяды. Мантаж ярка і пераканаўча паказвае мінулае і сучаснае жыццё дзяцей у нашай краіне.

Затым на сцэне паяўляюцца новыя і новыя выканаўцы. Цікавую праграму падрыхтавалі ўдзельнікі алімпіяды з Віцебскай вобласці. Балзёра гучыць на народных інструментах «Песня аб Сталіне» Блантэра ў выкананні 4-й полацкай школы пад кіраўніцтвам настаўніка тав. Шалаева.

На фоне жывапіснага летняга пейзажа паказвае дзетвара Віцебшчыны свой вельмі ўдала зроблены мантаж «Чырвоная армія на адпачынку». Многалюдны калектыў спевакоў і танцораў выконвае «Песню будучых баёў» Жаркоўскага і малдаванскі танец. Гэтыя нумары таксама цёпла прымаюцца гледачамі.

Пышным цветам расквітнелі таленты дзяцей заходніх абласцей Беларусі. Брэсцкая вобласць так і назвала свой паказ — «Радасць і шчасце вызваленых дзяцей». Усе нумары прасякнуты задушэўнай любоўю да Чырвонай Арміі і лепшага друга дзяцей—вялікага Сталіна. Гэтым пачуццём пранізана і выступленне хора брэсцкай школы № 2, і аб'еднанага хора Брэста, і ўсіх іншых нумароў.

На сцэну выходзіць дванаццацігадовая Ніна Макар, дачка бедняка-селяніна Крынкаўскага раёна. На чыстай народнай беларускай мове яна дэкламіруе верш сялянкі—сваёй аднасяльчанкі Зосі Лісавай «Хто працаваў, а яго слава» і ўласны верш «Аджыўшае».

Што прымусіла Ніну для дэкламацыі выбраць іменна гэтыя вершы?

«Хачу на народнай беларускай мове расказаць праўду»—шчыра прызнаецца яна.

З выключным поспехам выступаюць вучні беластоцкай балетнай школы. Яны выконваюць балет-казку «Снежная ноч» (пастаноўка Бекера). Зімовы пейзаж. Мелодычна гучыць класічная музыка. Дзеці танцуюць у касцюмах, адлюстроўваючых зорачкі, мароз, сняжынкі. У пастаноўцы адчуваецца вялікая адпрацаванасць, злажанасць. Балет выклікае захапленне ў гледача.

Многа цікавага паказалі на алімпіядзе дзеці 7 і 8 ліпеня. Як і ў першыя дні, яны ярка дэманстрыравалі росквіт юных талентаў краіны соцыялізма.

А. МІНЬКОЎ.

Новыя паліграфічныя прадпрыемствы ў заходніх абласцях

Белпаліграфтрэстам праводзіцца значная работа па стварэнню паліграфічнай прамысловасці ў заходніх абласцях БССР і базы для абласнога і раённага друку. Маленькія майстэрні былых гаспадароў еднаюцца, аснашчаюцца тэхнікай і ператвараюцца ў соцыялістычныя прадпрыемствы.

Так, у Беластоку з 17 маленькіх прадпрыемстваў створана пераплётна-канвертная фабрыка «Беластокдрук» (па тыпу «Палесдруку»—Гомель).

Шпалерная фабрыка былога гаспадара ў Беластоку рэканструіравана. Наладжаны нармальныя ўмовы для работы, на што было адпушчана 90 тысяч рублёў. У г. Гродне створана літаграфія, якая выпускае высокамастацкія работы (карціны і партрэты).

У раённых цэнтрах адкрыты 33 друкарні, якія забяспечаны друкарскімі машынамі, шрыфтамі і інш.

Падрыхтоўваюцца кадры для новаадкрытых прадпрыемстваў. У г. Гродне арганізоўваецца школа ФЗВ паліграфістаў, якая будзе рыхтаваць наборшчыкаў, лінатыпістаў, друкароў, літографаў і пераплётчыкаў.

Для абслугоўвання заходніх абласцей ствараюцца дзве цынкаграфіі — у Беластоку і Брэсце. Абсталяванне ўжо адпраўлена. У панскай Польшчы цынкаграфіі меліся толькі ў Варшаве.

Для друкарняў абласных газет заказана на бягучы год 6 лінатыпаў і 3 ратацыйныя машыны са стэрэатыпным абсталяваннем.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

КАНТРОЛЬ І ДАПАМОГА

Партыйная арганізацыя Мінскага паравознага дэпо прарабіла нямалую работу па ажыццяўленню прадастаўленага ёй статутам ВКП(б) права кантролю гаспадарчай дзейнасці адміністрацыі.

Вопыт паказаў, што правільнае ажыццяўленне кантролю з'яўляецца адной з важнейшых умоў паляпшэння работы прадпрыемстваў. У сакавіку партарганізацыя занялася праверкай таго, як выконваецца загад наркома шляхоў зносін аб барацьбе з аварыямі, крушэннямі і бракам у рабоце.

Гэтаму пытанню многа ўвагі ўдзяліў тав. Л. М. Кагановіч у сваёй прамове на XVIII з'ездзе ВКП(б). Ён сказаў, што:

«Далейшае скарачэнне крушэнняў і аварый з'яўляецца значнай крыніцай павышэння работы чыгункі...»

Гэтае ўказанне тав. Кагановіча і з'явілася для нашай партыйнай арганізацыі адпраўным пунктам у барацьбе за безаварыйную работу.

Для больш глыбокага вывучэння гэтага пытання партыйнае бюро выдзеліла брыгаду камуністаў, якая, дэтальна азнаёміўшыся з справай, далажыла аб выніках сваёй работы на партыйным сходзе 21 сакавіка.

У часе спрэчак на сходзе выяснілася, што міжпаязны рамонт паравозаў у большасці выпадкаў адбываецца па віне саміх машыністаў, што машыністы-інструктары слаба вучаць маладых машыністаў як трэба працаваць, адсюль і брак у рабоце. Участковы рэвізор па бяспечнасці руху і начальнік паравознага дэпо не цікавяцца прычынамі буксоўкі паравозаў. Адзначалася, што тармазам у рабоце паравознікаў з'яўляецца таксама адсутнасць тэхнічнай вучобы.

Камуністы ў сваіх выступленнях рэзка крытыкавалі бракаробаў, патрабавалі, каб начальнік дэпо або яго намеснік асабіста прымалі кожны паравоз, які выходзіць з рамонту, што дасць магчымасць значна павысіць якасць рамонту.

У прынятым рашэнні партыйны сход абавязаў начальніка дэпо тав. Прохарава скласці дакладны графік суправаджэння камандным саставам маладых машыністаў у паездках з мэтай перадачы ім вопыту крываносаўскага ваджэння паяздоў.

Такое дэтальнае абмеркаванне на партыйным сходзе аднаго з важнейшых пытанняў работы прадпрыемства дало свае вынікі. Калі ў лютым месяцы 1940 года было 5 выпадкаў псавання паравозаў, дык у маі і чэрвені не было ніводнага. У лютым было 18 выпадкаў астановак паяздоў на перагонах, а ў маі толькі 5.

Значна паменшылася і колькасць заездаў паравозаў на міжпаязны рамонт. У лютым іх было 61, а прастой паравозаў склаў 980 гадзін, у маі было толькі 26 выпадкаў заездаў і 214 гадзін прастояў паравозаў. Усе 33 паравозы, выпушчаныя з рамонту ў маі месяцы, былі прыняты асабіста начальнікам дэпо або яго намеснікам.

Але ўсё-ж дасягнутае нас не можа поўнасцю задаволіць, і партыйнае бюро будзе рашуча змагацца за тое, каб правесці ў жыццё ўсе прынятыя партыйнай арганізацыяй рашэнні.

Тры месяцы назад Мінскае дэпо мела вялікі перапал паліва. Ён даходзіў да 250 тон у месяц. Гэта стала прадметам абмеркавання партыйнай арганізацыі. Аналіз прычыны перапалу паказаў, што асобныя паравозныя брыгады несур'ёзна адносяцца да расходвання паліва. Брыгады машыністаў тт. Сталярова і Скварцоўскага з месяца ў месяц давалі перарасход паліва. У той-жа час перадавыя брыгады машыністаў тт. Шпілеўскага, Грышука, Паўлюковіча і раду іншых сістэматычна з месяца ў месяц эканомяць ад 5 да 20 тон паліва. Гэтага яны дабіліся шляхам добрага догляду за паравозам, скарыстання шлакаадсеву, ізгары.

Партыйнае бюро разам з кіраўніцтвам дэпо рашыла арганізаваць лекцыю лепшага машыніста дэпо тав. Кандрашова. На лекцыі прысутнічала многа машыністаў, іх памочнікаў і качагараў. Гэтыя мерапрыемствы з'явіліся пачаткам рашучай барацьбы за эканомію паліва.

У красавіку мы зэканомілі 230 тон паліва, у маі — 240, а ў чэрвені— 400 тон. Зараз 76 процантаў паравозных брыгад даюць эканомію паліва.

На апошнім партыйным сходзе абмяркоўвалася пытанне, як выканана пастанова партарганізацыі ад 21 сакавіка аб барацьбе з аварыямі і бракам у рабоце.

Брыгада камуністаў, якая вывучала і правярала гэтую справу, сустрэлася, у прыватнасці, з такім фактам. Машыністы паравоза «Э-733-05» тт. Лісеўскі і Булынка груба нарушылі загад Наркамата шляхоў зносін аб тэхнічным утрыманні паравоза. Яны давалі паравоз да такога стану, што далейшая работа на ім пагражала аварыяй. Выяснілася, што толькі ў маі месяцы гэты паравоз тры разы быў на міжпаязным рамонце.

Пасля партыйнага схода былі прыняты меры для паляпшэння работы брыгады. Ужо ў чэрвені месяцы паравоз тав. Лісеўскага не заходзіў у дэпо на міжпаязны рамонт.

Трэба, аднак, прызнаць, што мы яшчэ недастаткова ажыццяўляем прадастаўленае нам права кантролю дзейнасці адміністрацыі, яшчэ не ведаем глыбока эканоміку прадпрыемства, фінансавыя справы. Неабходна неадкладна ўзяцца за больш глыбокую распрацоўку пытанняў далейшага ўзняцця прадукцыйнасці працы, вынікаючых з Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР аб пераходзе на васьмігадзінны рабочы дзень.

Т. ТРАФІМАЎ,
сакратар партбюро Мінскага паравознага дэпо.

ПАЛІТАСВЕТРАБОТА НА ЗАДВОРКАХ

Вялікую ролю ў ліквідацыі перажыткаў капіталізма ў сазнанні людзей у нашай краіне, асабліва на вёсцы, адыгрываюць палітасветустановы. Але трэба прама сказаць, што іх рабоце за апошні час аддаецца вельмі мала ўвагі.

У Круглянскім раёне, Магілеўскай вобласці, ёсць адзін раённы Дом сацкультуры, 11 хат-чытальняў, 24 калгасныя клубы, каля 60 чырвоных куткоў. Здавалася-б, што наяўнасць на тэрыторыі раёна такой колькасці палітасветустаноў павінна даць свае станоўчыя рэзультаты ў пастаноўцы палітычнага выхавання мас. На справе-ж масава-палітычная і выхаваўчая работа ў хатах-чытальнях, калгасных клубах знаходзіцца на вельмі нізкім узроўні, а часта і зусім закінута.

Толькі абыякавымі адносінамі кіраўнікоў партыйных арганізацый, райана і выканкомаў раённага і сельскіх саветаў да гэтага важнейшага ўчастка можна растлумачыць той факт, што ў Шапляевіцкім, Паўлаўскім, Комсініцкім і іншых сельсаветах памяшканні хат-чытальняў прыйшлі ў поўную нягоднасць, іх нават нельга рамантаваць. Далей размоў аб неабходнасці пабудаваць тут новыя клубы ніхто не пайшоў.

Выключна ў запушчаным становішчы знаходзяцца хаты-чытальні Цяцерынскага, Сімапаўскага і Ляснянскага сельсаветаў. І ў данным выпадку на працягу 2 год ніхто палец аб палец не ўдарыў, каб хаты-чытальні прывесці ў належны парадак, прыстасаваць памяшканні к таму, каб у іх можна было праводзіць работу і летам і зімой.

Ва многіх калгасах раёна клубы і чырвоныя куткі недабудаваны. Так, у калгасе «Чырвоная Горка», Цяцерынскага сельсовета, другі год, як усё «заканчваюць» пабудову клуба. Усё ніяк не могуць устанавіць перагародку, правесці ацяпленне, зрабіць сталы. Не абсталяваны таксама як след клубы і чырвоныя куткі калгасаў «Звязда», Кручанскага сельсовета, «Беларуская вёска», Круглянскага сельсовета, і многіх іншых.

Ды што гаварыць аб хатах-чытальнях і калгасных клубах, калі Дом сацкультуры, які знаходзіцца пад бокам у раённых арганізацый, таксама цягне жалкае існаванне. Без цёплай шубы і валёнак зімой зайсці сюды нельга: ва ўсім памяшканні адна печка. Памяшканне патрабуе ўнутранага рамонту, але старшыня выканкома райсовета тав. Ігнатаў лічыць, што зрабіць рамонт — значыць «грошы на вецер пусціць».

Адсюль можна судзіць і аб той рабоце, якая праводзіцца ў раённым ДСК. Ні адзін гурток мастацкай самадзейнасці па сутнасці не працуе. Не створан культсовет. Большы час ДСК знаходзіцца на замку.

Вялікае поле дзейнасці для палітасветных устаноў раёна было ў перыяд пасеўнай кампаніі. Аднак ні ДСК, ні хаты-чытальні, ні калгасныя клубы ў гэты час ніякай работы не праводзілі. Нават існуючыя пры хатах-чытальнях Круглянскага і Паўлаўскага сельсаветаў драмгурткі за час пасеўнай кампаніі не паставілі ні адной п'есы або інсцэніроўкі для калгаснікаў. У калгасах месяцамі не бываюць кінопераcоўкі. З 18 радыёпрыёмнікаў большасць не працуе.

А ў якім становішчы знаходзяцца бібліятэкі! Іх у раёне дзве — адна ў раённым цэнтры, другая — пры Цяцерынскім сельсовеце. Бібліятэка Цяцерынскага сельсовета мае 1.212 кніг. Больш 120 кніг знаходзяцца на руках чытачоў, якія даўно выехалі з сельсовета. Паўтара года бібліятэка не папаўнялася ні адной кнігай. Круг абанентаў тут вельмі абмежаван. У сваёй большасці ён складаецца з вучняў. Толькі 12 калгаснікаў з'яўляюцца чытачамі бібліятэкі.

У раённай бібліятэцы таксама, пачынаючы з студзеня бягучага года, не было папаўнення кніг. Бібліятэка знаходзіцца на акраіне мястэчка, і таму наведвальнікаў тут бывае мала.

Далёка не поўнасцю скарыстоўваюцца сродкі, якія адпускаюцца па мясцоваму бюджэту на ўтрыманне хат-чытальняў. У 1939 годзе на гэтую справу было адпушчана 46.600 рублёў, а выдаткавана 38.200 рублёў. Хата-чытальня Цяцерынскага сельсовета замест адпушчаных па сельскаму бюджэту 4.500 рублёў выдаткавала 3.300 рублёў, хата-чытальня Шапляевіцкага сельсовета адпаведна—4.100 і 2.900 рублёў.

Наглядаецца вялікая цякучасць кадраў работнікаў палітасветустаноў. У Комсініцкім сельсовеце за апошнія 9 месяцаў змяніліся тры загадчыкі хаты-чытальні. Значная частка кіраўнікоў палітасветустаноў — новыя работнікі і патрабуюць дапамогі. Між тым райана, сельскія саветы, партыйныя і камсамольскія арганізацыі яе не аказваюць. Праўда, у красавіку г.г. была зроблена спроба склікаць 3-дзённы семінар работнікаў палітасветустаноў. Але і тут атрымалася няўдача: райана не змог своечасова разаслаць паведамленне аб скліканні семінара і з гэтай прычыны з мяркуемых 50 чалавек на семінар з'явілася... 6.

Дрэнная работа палітасветустаноў Круглянскага раёна тлумачыцца, галоўным чынам, адсутнасцю аператыўнага кіраўніцтва і практычнай дапамогі ім з боку райана, партыйных, савецкіх і камсамольскіх арганізацый раёна. Да гэтага часу ні райком КП(б)Б ні райвыканком не слухалі пытання аб рабоце палітасветустаноў. І зусім не выпадкова старшыня Цяцерынскага сельсовета тав. Чамрукоў на прапанову пагледзець калгасны клуб заявіў: «У мяне і без гэтага спраў хапае».

Трэба адзначыць, што Круглянскі раён — не выключэнне ў Магілеўскай вобласці. Амаль такое-ж становішча і ў Бярэзінскім раёне. 12 хат-чытальняў тут не маюць загадчыкаў. ДСК Сялібскага сельсовета заўсёды на замку, у ім ніякай работы не праводзіцца. Лозунгі, якія вісяць на сценах Багушэвіцкай і Брадзецкай хат-чытальняў, напамінаюць аб падзеях мінулага года.

Надыходзіць адказны перыяд сельскагаспадарчых работ — перыяд уборачнай кампаніі. Партыйныя, савецкія і камсамольскія арганізацыі абавязаны неадкладна ажывіць работу палітасветустаноў, падняць яе на ўзровень сённяшніх баявых задач.

Вл. ПАДЛІНСКІ,
інструктар аддзела прапаганды і агітацыі Магілеўскага абкома КП(б)Б.

КОМУНІСТЫ КУЮЦЬ БОЕЗДОЛЬНАСЦЬ ПАДРАЗДЗЯЛЕННЯ

Партыйная арганізацыя, дзе партогргам малодшы ваентэхнік Лукін, прарабіла вялікую работу па павышэнню боездольнасці падраздзялення. На партыйных сходах часта ставяцца пытанні аб задачах камуністаў у баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

Партарганізацыя аказвае камандаванню вялікую дапамогу ў арганізацыі сацыялістычнага спаборніцтва на лепшую баявую і палітычную падрыхтоўку. Пры дапамозе камуністаў былі заключаны сацыялістычныя дагаворы паміж узводамі і аддзяленнямі. Член партыі тав. Крэмкоў выклікаў на спаборніцтва кандыдата партыі тав. Ткачова. Яго прыкладу паследвалі астатнія. Неўзабаве індывідуальным спаборніцтвам быў ахвачан увесь асабовы састаў. Камуністы тт. Ткачоў, Крэмкоў, Грыхмінаў—выдатнікі вучобы. У свабодны час яны дапамагаюць адстаючым таварышам у баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Гэтыя і рад іншых таварышоў вылучаны камандаваннем групаводамі палітзаняткаў. З гэтай работай яны добра спраўляюцца. Комсамольцы з'яўляюцца ў большасці выдатнікамі вучобы. Яны прымацаваны да адстаючых таварышоў і аказваюць ім вялікую дапамогу.

Цяпер на летні перыяд вучобы байцы і камандзіры падраздзялення ўзялі на сябе новыя сацыялістычныя абавязацельствы. І гэтыя абавязацельствы з поспехам выконваюцца. Нядаўна праведзены начныя тактычныя заняткі. Комуністы і комсамольцы былі на гэтых занятках уперадзе, добра маскіраваліся, паказвалі ўзоры дысцыпліны. Заняткі прайшлі арганізавана. Комуністы і комсамольцы Базылёў, Хадасевіч, Ткачоў чытаюць чырвонаармейцам газеты, інфарміруюць іх аб апошніх падзеях у краіне і за мяжой.

Гр. ЕМЕЛЬЯНАЎ.

ШКОЛЫ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ АСВЕТЫ

У БССР з 1 верасня адкрываецца 13 школ сярэдняй сельскагаспадарчай асветы з двухгадовым курсам навучання, у тым ліку 5 школ у заходніх абласцях.

Школы будуць рыхтаваць тэхнікаў па жывёлагадоўлі, паляводству і спецыялістаў па гародных і тэхнічных культурах. Яны будуць укамплектаваны за лік стаханаўцаў і перадавікоў калгаснай вытворчасці, маючых асвету не ніжэй 7 класаў. Сёлета на першы курс мяркуецца набраць 1400 навучаючыхся.

Зараз праходзіць дзейная падрыхтоўка да новага вучэбнага года. Для школ ужо адведзены памяшканні. Праводзіцца рамонт і абсталяванне іх. Падабраны 45 выкладчыкаў па спецыяльных сельскагаспадарчых дысцыплінах і 30 па агульнаадукацыйных прадметах.

Праз некалькі дзён пачнецца адбор слухачоў у гэтыя школы. (БЕЛТА).

НЯУХІЛЬНА ВЫКОНВАЦЬ УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

РАБОТА ПА-НОВАМУ ВА ЎСТАНОВАХ ГОМЕЛЯ

ГОМЕЛЬ, 6 ліпеня. (БЕЛТА). З увядзеннем 8-гадзіннага рабочага дня ва ўстановах горада намнога палепшылася абслугоўванне працоўных. Звычайна на гарадской пошце звыш 50 адрасатам карэспандэнцыя ў той-жа дзень не дастаўлялася. Зараз гэта поўнасцю ліквідавана.

Сярэднесутачная апрацоўка тэлеграм з ранейшым штатам павялічылася з 5 тысяч да 9.300. Зусім ліквідавана цякучасць рабочай сілы на пошце і тэлеграфе.

Падоўжанне рабочага дня дае вялікую эканомію дзяржаўных сродкаў. Па самых скромных падліках, па гарадскіх установах сувязі штат скароціцца на 39 чалавек, у ашчадных касах горада—на 20 чалавек. Аблспажыўсаюз свой апарат скарачае на 20 чалавек. У гарадскіх бальніцах скароціцца некаторая колькасць урачоў, якія будуць накіраваны ў раёны вобласці.

Знікла цякучасць рабочай сілы

(Гутарка па тэлефону са старшынёй заўкома крычаўскага цэментнага завода тав. Н. Белаусавым)

Рабочы калектыў крычаўскага цэментнага завода горача адобрыў Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР. У кожнай змене і брыгадзе вылучаны агітатары. Яны вядуць штодзённа масава-выхаваўчую і растлумачальную работу вакол новага закона.

На заводзе была вялікая цякучасць рабочай сілы. Звыш 60 чалавек уходзіла з завода кожны месяц. Гэта вельмі адбівалася на выкананні плана. У апошні час прадпрыемству нехапала 100 рабочых. Зараз, пасля апублікавання Указа, мы не адчуваем недахопу ў рабочай сіле. Наадварот, мы атрымалі магчымасць укамплектаваць усе цэхі і аддзелы завода.

У цэху паліва ў сувязі з пераходам на 8-гадзінны рабочы дзень аказаліся лішнія людзі. За лік іх мы ўкамплектавалі ўпаковачны цэх. У транспартным цэху нехапала рабочых. Мы яго папоўнілі людзьмі з камунальнага цэха. Павысілася прадукцыйнасць працы. Паліўны цэх, які раней адставаў, зараз выконвае план на 100 і больш процантаў.

Рабочы калектыў завода поўны жадання працаваць яшчэ лепш, аддаць усе сілы справе далейшага ўмацавання абароннай магутнасці нашай радзімы.

Прагульшчыкі атрымалі па заслугах

У сваім дакладзе на IX пленуме ВЦСПС тав. Шверник гаварыў, што ёсць прыклады 3 — 4 проц. людзей, галоўным чынам з маладых рабочых, якія нядаўна прыйшлі на вытворчасць, непадпарадкоўваюцца законам аб працы і працоўнай дысцыпліне. Гэта цалкам і поўнасцю адносіцца і да трох маладых рабочых мінскай абутковай фабрыкі імені Кагановіча, якім у абшырным зале фабрычнага клуба былі адведзены 6 ліпеня месцы на лаве падсудных.

Зал напоўнен рабочымі, работніцамі і вучнямі фабрыкі. Усе яны з пагардай глядзяць на людзей, якія сядзяць на лаве падсудных, людзей, згнябіўшых калектыў фабрыкі сваімі паводзінамі, сваім імкненнем дэзарганізаваць вытворчасць.

18-гадовы Іосіф Кашэль і 17-гадовыя Нікалай Бандарук і Жорж Кухаронак пераглядваюцца. На тварах іх ні малейшага ценю трывогі. Яны робяць выгляд недаўмення, нібы справа іх не датычыцца. Але вось пачынаецца выязное судовае пасяджэнне народнага суда, і падсудныя ўжо больш не ўсміхаюцца. Яны адчулі, што з імі не жартуюць.

Справа разбіраецца нарсудом 4 участка ў саставе: старшыні тав. Бадзілоўскай, народных засядацеляў тт. Ліпень і Крывашэевай. Абвінавачанне падтрымлівае памочнік абласнога пракурора т. Сярэбраны. Абараняе адвакат т. Меерзон.

Зачытваецца абвінавачваючае заключэнне. Іосіф Кашэль і Нікалай Бандарук—два прыяцелі. Яны разам у 1939 годзе паступілі на фабрыку ў вільжны цэх. Абодва сістэматычна нарушалі працоўную дысцыпліну, прыходзілі на работу ў п'яным выглядзе. Дырэкцыя фабрыкі зняла іх з работы. Тады яны паступаюць на завод «Ударнік», а праз месяц іх і там звальняюць за прагул. 13 чэрвеня Кашэль і Бандарук зноў паступаюць на фабрыку імені Кагановіча. А 27 чэрвеня яны робяць прагул пад відам хваробы і ідуць рабіць злачынства—пакражу.

Зараз яны прадсталі перад судом.

Нікалай Бандарук расказвае суду:

— Забалела ў мяне штосьці ўнутры, пайшоў я ў клініку, узяў даведку і не вышаў на работу. У гэты дзень Кашэль паклікаў мяне да таварыша. Дзе ён жыве — мы не ведалі. Зайшлі ў адзін дом, на дзвярах кватэры вісеў замочак. «Давай адкрыем», — гаворыць мне Кашэль. Я згадзіўся і даў яму цвік. Адкрылі, зайшлі ў кватэру, але праз некалькі мінут прыйшла гаспадыня, і міліцыя нас затрымала.

Далей з ходу следства і паказанняў сведкаў выясняецца твар прагульшчыка Бандарука. Ён рашыў зрабіць прагул з тым, каб разам са сваім прыяцелем Кашэлем пайсці красці. Бандарук, як і Кашэль, мае ўжо тры прыводы ў міліцыю за пакражу.

Прагульшчык Кашэль паступіў крыху інакш. Ён не пайшоў у клініку, а выклікаў урача на дом і прытварыўся хворым. Урач другой паліклінікі т. Нікалаева выдаў бюлетэнь на 3 дні і прапісаў яму не ўставаць з пасцелі. Але як толькі ўрач пайшоў, Кашэль накіраваўся разам з сваім прыяцелем Бандаруком рабіць пакражу.

Такі твар гэтых лодыраў і крымінальных злачынцаў. Яны рабілі прагулы, рабілі кражы, скарыстоўвалі блізарукасць урачоў.

Трэці прагульшчык Жорж Кухаронак паказвае суду, што ён праспаў і не вышаў на работу. Але ў сапраўднасці гэта не так. Кухаронак рашыў пакінуць фабрыку, у чым у канцы следства ён і сазнаўся.

Пракурор тав. Сярэбраны ў сваёй абвінавачваючай прамове прывёў рад фактаў, якія ярка ілюстравалі перад судом і аўдыторыяй тую выключную шкоду, якую нанеслі фабрыцы дэзарганізатары вытворчасці. За першае паўгоддзе на фабрыцы імені Кагановіча мела месца 413 прагулаў. Гэта прывяло да страты 120 тысяч рублёў. Аб гэтым добра ведае калектыў фабрыкі і таму на мітынгу, прысвечаным Указу Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, рабочыя патрабавалі адрэзаць крыллі летунам, сурова караць прагульшчыкаў.

Суд прыгаварыў Бандарука і Кашэля за нарушэнне Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і за пакражу да паўтара года пазбаўлення волі кожнага.

Да 3 месяцаў турэмнага зняволення прыгаворан і прагульшчык Жорж Кухаронак.

Р. СІМХОВІЧ.

Завочная калгасная стаханаўская школа

УГНАЕННЕ ПАПАРАВАГА ПОЛЯ

Азімыя ў БССР з'яўляюцца асноўнымі зернавымі культурамі. Таму стварэнне належных умоў для атрымання высокага ўраджаю іх мае выключна важнае значэнне.

У сістэме агратэхнічных мерапрыемстваў па догляду за папарам, побач з дасканалай і добраякаснай апрацоўкай глебы, адно з асноўных месц займае запраўка глебы ўгнаеннямі.

Як паказала практыка перадавых калгасаў, перадавікоў сельскай гаспадаркі, а таксама вопыты раду навукова-даследчых устаноў, найбольшы ўраджай азімых атрымліваецца пры сумесным прымяненні арганічных. мінеральных угнаенняў і вапны.

На глебах лёгкага механічнага састава (пяскі, супесі) выключна важнае значэнне набывае прымяненне зялёна-тарфянога ўгнаення ў спалучэнні з мінеральнымі фасфатна-калійнымі ўгнаеннямі.

У якасці арганічных угнаенняў у папары скарыстоўваюцца гной, торф, торфагноевыя і торфафекальныя кампосты і сумесі.

З мінеральных угнаенняў у папары неабходна прымяняць фасфарытную муку, касцяную муку, суперфасфат, калійную соль. Надзвычай эфектыўным прыёмам з'яўляецца змешванне фасфарытнай мукі з суперфасфатам перад унясеннем у глебу.

Для ўгнаення папаравых палёў пад пасевы азімых неабходна таксама шырока скарыстаць такія мясцовыя ўгнаенні, як торфавівіяніты і вівіянітавы торф, печны попел, а таксама прыродную вапну (вапняковыя туфы, крэйду, вапнякі).

Торфавівіяніты і вівіянітавы торф ва ўмовах БССР з'яўляюцца высокакаштоўным мясцовым фосфарным угнаеннем. Пры ўнясенні іх глеба ўзбагачаецца і фосфарам і арганічным вешчаством.

Як паказалі вопыты, на слабакіслых глебах торфавівіяніты даюць лепшы эфект, чым фасфарытная мука; на глебах моцна кіслых наадварот—лепш дзейнічае фасфарытная мука. Аднак і на глебах моцна кіслых можна атрымаць высокі эфект ад торфавівіянітаў, неабходна толькі папярэдне правесці вапнаванне.

У папаравым полі пад пасеў азімых неабходна шырока прымяніць вапнаванне.

Як вядома, значная частка падзолістых глеб БССР мае павышаную кіслотнасць, наяўнасць якой у глебе шкодна дзейнічае на рост раду культур (азімая пшаніца, канюшына, ячмень і інш.) і апрача таго зніжае эфект дзеяння ўгнаенняў. Велізарнае значэнне мае вапнаванне і пры паглыбленні ворыўнага слою. Асаблівае значэнне набывае ўнясенне вапны пад пасеў азімай пшаніцы. Як вядома, азімая пшаніца наогул прад'яўляе да глебы больш высокія патрабаванні, чым азімае жыта. Апрача таго, азімая пшаніца надзвычай адчувальна да наяўнасці ў глебе лішкавай кіслотнасці. Азімае жыта можа нармальна развівацца на розных глебах з даволі шырокім інтэрвалам рэакцыі асяроддзя (ад нейтральнай да кіслай). Азімая-ж пшаніца нават пры наяўнасці невялікай кіслотнасці ў глебе значна зніжае ўраджай, а на моцна кіслых глебах і зусім гіне.

Знішчэнне лішкавай кіслотнасці ў папаравым полі важна таксама і для канюшыны, якая ў значнай часткы севаабаротаў рэспублікі падсяваецца па азімых. Таму калгасам, у севаабаротах якіх падсеў канюшыны праводзіцца пад азімыя жыта і пшаніцу, на глебах, патрабуючых вапнавання, неабходна забяспечыць унясенне вапны ў папаравым полі. Вапнаванне забяспечыць высокі ўраджай азімых, а ў будучым забяспечыць атрыманне высокага ўраджаю канюшыны. Адначасова з гэтым вапнаванне папаравага поля папярэдзіць ад гібелі пасевы як азімай пшаніцы, так і канюшыны.

Па папярэдніх нашых назіраннях, вапнаванне павінна аказаць істотную дапамогу ў барацьбе з такім сур'ёзным шкоднікам, як провалачнік. У мінулым годзе ў калгасе імені Сталіна, Магілеўскага раёна, пасевы ячменю на завапнаванай плошчы амаль не былі пашкоджаны провалачнікам, у той час, як на незавапнаваных пасевах ячмень быў вельмі пашкоджан гэтым шкоднікам.

Для ўгнаення папаравага поля (чорныя і ранніх чыстыя папары) можна рэкамендаваць у залежнасці ад мясцовых глебавых умоў і гаспадарчых асаблівасцей наступныя варыянты ўгнаенняў: гной 30—40 тон на гектар; 20 тон гною плюс 20—30 тон торфу на гектар (торфагноевая сумесь); торфагноевы кампост 30—40 тон на гектар; гной або торфагноевы кампост або сумесь 30 — 40 тон на гектар, плюс вапна па 0,5 — 0,75 гідралітычнай кіслотнасці; гной або торфагноевая сумесь, кампост 30—40 тон на гектар плюс фасфарытная мука 6—8 цэнтнераў; гной або торфагноевая сумесь, кампост 30—40 тон плюс фасфарытная мука 6—8 цнт. або суперфасфат 2,5 — 3,5 цнт. плюс калійная соль 1,0—1,5 цнт. на гектар; гной або торфагноевая сумесь, кампост 30—40 тон на гектар, плюс суперфасфат 2,5 — 3,5 цнт. на гектар, плюс калійная соль 1,0—1,5 цнт. на гектар, плюс вапны на 0,5 — 0,75 гідралітычнай кіслотнасці; гной або торфагноевая сумесь, кампост 30—40 тон на гектар, плюс торфавівіяніт з разліку 90 — 120 кг. фосфара на гектар, плюс калійная соль 1,0 — 1,5 цнт. на гектар (на глебах кіслых дадаткова ўносіцца вапна).

Час унясення і спосабы задзелкі ўгнаенняў у залежнасці ад віду папару (чорны, ранні, заняты, лубінавы) будуць некалькі адрозніваацца.

У чорным папары пад веснавую культывацыю неабходна ўносіць фасфарытную муку або вапну, калі яны не былі ўнесены пры зяблевым ворыве. Дачаснае ўнясенне ў глебу аднаго з гэтых угнаенняў забяспечвае добрае перамяшанне іх з глебай пры паследуючай апрацоўцы.

Пасля правядзення веснавога лушчэння папару на поле вывозяцца арганічныя ўгнаенні — торф, гной, торфагноевыя сумесі або кампосты, якія раскладваюцца ў кучах уздоўж загонаў. Пасля кучы роўнамерна раскідваюцца і ў той-жа дзень заворваюцца.

Заворванне арганічных угнаенняў праводзіцца на глыбіню 13—15 см. пры дапамозе многакорпусных плугоў без прадплужнікаў (на пясчаных глебах заворванне можа быць праведзена некалькі глыбей). Зараз-жа пасля заворвання папаравае поле неадкладна павінна быць прабаранавана ў 1—2 сляды з мэтай выраўнівання паверхні і папярэджання яе ад страт вільгаці. Для гэтага найбольш прыгодны бароны-твазд зёўкі.

За 20 дзён да пасеву азімых праводзіцца двойка папару. Гэта робіцца для таго, каб раўнамерна перамяшаць арганічныя ўгнаенні ў глебе. Двойка праводзіцца на глыбіню ворыўнага слоя. Калі раней не праводзілася паглыбленне ворыўнага слоя, яго можна рабіць у момант двойкі шляхам рыхлення дна баразды глебапаглыбіцелем. Лёгка раствапымыя мінеральныя ўгнаенні (суперфасфат і калійная соль) уносяцца пад двойку папара. Унясенне азотных мінеральных угнаенняў у чорным папары з восені нямэтазгодна, паколькі для развіцця азімых упаўне дастаткова тых колькасцей азота, якія ўнесены з арганічнымі ўгнаеннямі, а таксама накапіліся ў глебе ў рэзультаце мікрабіялагічнай дзейнасці ў чорным папары.

У раннім чыстым папары арганічныя ўгнаенні, а таксама торфавівіяніт, фасфарытная мука або вапна павінны ўносіцца пры пад'ёме папару. Пад'ём праводзіцца зараз-жа пасля сяўбы ранніх яравых зернавых культур. Задзелка арганічных угнаенняў праводзіцца на глыбіню 13—15 см. Пад'ём ранняга папару, калі ён суправаджаецца задзелкай арганічных ўгнаенняў, праводзіцца плугамі без прадплужнікаў з паследуючым неадкладным выраўніваннем і разлзелкай поля баранаваннем у 1—2 сляды.

Калі арганічныя ўгнаенні не былі ўнесены пад асноўную ўспашку ранняга папара, то яны павінны быць унесены пад двойку папара; запашка арганічных угнаенняў утвараецца на глыбіню 13—15 см.

Калі другая палавіна лета будзе засушлівай, без выпадання дастатковай колькасці асадкаў, двойку папару не трэба праводзіць, бо ў такіх умовах разлажэнне гною праходзіць усёроўна павольна і мэта двойкі — перамешванне разлажыўшагася гною з глебай — не будзе дасягнута. Апрача таго, у такіх умовах праводзіць двойку рызыкавана з-за лішняй страты вільгаці.

У занятых папарах, якімі ў нас з'яўляюцца віка-аўсяныя і бульбяныя, арганічныя ўгнаенні ўносяцца ў палавіннай дозе (мяркуючы, што палавіна іх была ўнесена пад папаразаймаючую культуру). Угнаенні ўносяцца зараз-жа пасля ўборкі віка-аўсянай сумесі або ранняй бульбы, а таксама пасля ўборкі ільну ў выпадках пасеву азімых па ільну. Арганічныя ўгнаенні задзелваюцца на глыбіню ворыўнага пласта плугамі без прадплужнікаў. Пасля гэтага поле неадкладна выраўніваецца баранаваннем. Мінеральныя фасфатна-калійныя ўгнаенні ўносяцца адначасова з арганічнымі. Прычым спачатку праводзіцца рассеў мінеральных угнаенняў, затым робіцца лушчэнне, пасля чаго следуе вывазка і раскідка гною з паследуючай неадкладнай запашкай. Пры пасеве азімых па ільну ўнясенне мінеральных фасфатна-калійных угнаенняў можна не праводзіць у тым выпадку, калі яны былі ўнесены пад лён.

У адрозненне ад чорнага і ранняга папараў, пры пасеве азімых па занятых папарах, а таксама і пасля ільну пад пасевы іх неабходна ўносіць азотныя мінеральныя ўгнаенні (аміячная селітра, мантанселітра і інш.), бо глеба ў большасці выпадкаў аказваецца моцна збяднёнай азотам.

Азотныя ўгнаенні ўносяцца пасля ўзворвання занятага папару пад паследуючую культывацыю прыкладна за 1—2 тыдні да пасеву. Колькасць азотных угнаенняў неабходна разлічваць такім чынам, каб большая частка нормы была ўнесена з восені пад культывацыю, а астатняя частка пакідаецца для ўнясення вясной у выглядзе падкормкі, пры баранаванні азімых. Неабходна аднак памятаць, што аднабаковае ўзмацненне азотнага жыўлення з восені можа прывесці да паніжэння зімастойкасці азімых. Таму ўнясенне азотных угнаенняў з восені неабходна спалучаць з унясеннем фасфатна-калійных мінеральных угнаенняў, з такім разлікам, каб фосфара і калія было-б унесена ў 1,5—2 разы больш чым азота.

У лубінавым папары мяркуецца, што фасфатна-калійныя ўгнаенні, а таксама і торф былі ўнесены вясной пад пасеў лубіну. У сувязі з гэтым асноўная ўвага павінна быць накіравана на правядзенне мульчыравання пасеваў лубіну, на вызначэнне правільнага тэрміну заворвання лубіну, а таксама глыбіні яго задзелкі. Аднак, калі глебы моцна кіслыя, то пры заворванні лубіну павінна быць праведзена вапнаванне.

Заворванне лубіну на зялёнае ўгнаенне павінна праводзіцца: на сувязных глебах —у больш маладыя фазы развіцця (пачатак стварэння бобікаў), а на глебах пясчаных — у больш позні фазы развіцця (у фазе сізых да бліскучых наліўшыхся бобікаў).

На глебах пясчаных і супясчаных, асабліва пры вільготным надвор'і, заворваць лубін можна за больш кароткі прамежак часу, прыкладна за 2—3 тыдні да пасеву, а на сувязных глебах—прыкладна за 1 месяц да пасеву. Перад заворваннем лубіну праводзіцца прыкатванне яго катком па ходу плуга з мэтай лепшай паследуючай задзелкі зялёнай масы. На сувязных глебах лубін неабходна заворваць на глыбіню не звыш 12 — 15 см; на глебах пясчаных і супясчаных — 15 — 18 см. Пры такіх умовах заворвання забяспечваецца добры доступ паветра да лубінавай масы, да моманта пасеву азімых яна паспявае дастаткова добра разлажыцца, а глеба асесці.

Пасля заворвання лубіну поле барануецца, а пустазелле, якое затым паяўляецца, знішчаецца з дапамогай дыскавага культыватара.

Неабходна адзначыць, што правільна спалучаючы высокаякасную і своечасовую апрацоўку глебы ў папары з належнай запраўкай глебы пад азімыя, мы ствараем усе неабходныя ўмовы для нармальнага развіцця азімых, для нармальнай іх закалкі і перазімоўкі і тым самым гарантыруем атрыманне высокіх і ўстойлівых ураджаяў.

В. ШЭМПЕЛЬ,
кандыдат сельскагаспадарчых навук.

МНОЖЫЦЬ ВОПЫТ ПЕРАДАВІКОЎ ТОРФАЗДАБЫЧЫ!

ДАДЗІМ 12,5 ТЫСЯЧЫ ТОН ТОРФУ ЗВЫШ ПЛАНА

У мінулым годзе за перавыкананне сезоннага плана торфаздабычы наш завод атрымаў пераходны чырвоны сцяг БРК саюза тарфянікаў. Гэта натхніла рабочы калектыў завода на барацьбу за яшчэ лепшыя паказальнікі ў будучым сезоне. Восенню былі дэтальна агледжаны ўсе агрэгаты і складзены дэфектныя ведамасці і каштарысы.

Агляд паказаў, што машыны і лакамабілі патрабуюць капітальнага рамонту. Выкананне гэтай работы ўскладнялася тым, што лакамабілі—розных фірм, даставіць да іх неабходныя дэталі было вельмі цяжка. Не глядзячы на гэта рамонт агрэгатаў быў закончан своечасова і добраякасна.

Вялікую ўвагу мы ўдзялілі стварэнню для рабочых культурна-бытавых умоў. Былі добра адрамантаваны інтэрнаты, набыта неабходная мэбля і пасцельныя прыналежнасці. Нашы ўпаўнаважаныя вярбоўцы рабочай сілы паспяхова справіліся са сваёй задачай. Яны забяспечылі завод неабходнай колькасцю рабочых, а гэта дало магчымасць своечасова распачаць сезон.

Для азнаямлення з працэсамі торфаздабычы і для падняцця тэхнічнай граматнасці рабочых на заводзе арганізавана тэхвучоба. Распрацоўка ў брыгадах такіх тэм, як «Торфамашына», «Спосабы здабычы торфу на элеватарных машынах» і «Тэхніка безапаснасці», дапамагла рабочым глыбей асвоіць працэс вытворчасці.

Наш калектыў горача адгукнуўся на зварот рабочых «Асінторфа» аб уключэнні ў соцыялістычнае спаборніцтва імені трэцяй сталінскай пяцігодкі. Паміж брыгадамі былі заключаны соцыялістычныя дагаворы.

Вынікі соцспаборніцтва, як правіла, сістэматычна правяраюцца самімі рабочымі. Штодзённа вывешваецца зводка аб выкананні плана брыгадамі. Устаноўлена дошка пачота, на якую заносяцца перадавыя стаханаўскія брыгады, арганізавана фотавітрына лепшых стаханаўцаў і стаханавак торфаздабычы. Рэгулярна выходзіць насценная газета. Усё гэта садзейнічае павышэнню прадукцыйнасці працы.

У выніку ўсёй гэтай работы наш завод дабіўся буйных вытворчых поспехаў. На 3 ліпеня календарны план торфаздабычы выканан на 113,9 проц. Усе 8 брыгад у чэрвені сталі стаханаўскімі. Яны выканалі месячны план на 133—157 проц. Сярэдні рост прадукцыйнасці працы на аднаго рабочага за месяц склаў 169 проц., у тым ліку прадукцыйнасць працы кар'ершчыка вырасла на 167 проц., сцільшчыка—на 252, тарфяніцы—на 177, работніка тэхнічнага цэха—на 144 проценты.

На 4 ліпеня дзяржаўны план выканан на 75,6 проц. Па папярэдніх падліках, сезоннае заданне намі будзе выканана не пазней 20 ліпеня. Да канца сезона мы намераны здабыць звыш плана не менш 12,5 тысячы тон торфу.

У мінулым годзе к канцу сезона ў нас была вялікая цякучасць рабочай сілы. Зараз з гэтым асноўным злом пакончана. Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, сустрэты ў нас з вялікім задаволеннем і энтузіязмам, дасць магчымасць заводу дасягнуць новых поспехаў.

Узорна працуюць тарфяніцы на асушцы і штабялёўцы торфу. План па асушцы торфу выканан у цэлым па заводу на 140 процантаў.

Вялікіх поспехаў дабіліся і рабочыя транспарта. За чатыры дні ліпеня яны выканалі план адгрузкі і вывазкі торфу на 252 проценты.

У гэтым годзе пераходны чырвоны сцяг зноў прысуджан нашаму заводу. Для нас гэта вялікі пачот. Мы абавязваемся працаваць яшчэ лепш, каб першынства ў рэспубліцы і ў далейшым моцна трымаць у сваіх руках.

Е. РОЗАЎ,
дырэктар торфзавода «Міханавічы».

ЗНАТНЫЯ ЛЮДЗІ ЗАВОДА

Калі поезд падыходзіць да станцыі Міханавічы, перад пасажырамі раскрываецца панарама торфзавода. З акна вагона як на далоні відаць рабочы пасёлак тарфянікаў і роўнае, нібы вянком акружанае зялёным бярэзнікам асушанае балота. У мінулым яно лічылася непраходнай багнай, крыніцай распаўсюджання малярыі. Цяпер бальшавікі ператварылі яго ў адну з паліўных баз горада Мінска. Сотні тысяч тон торфу здабыта тут за годы совецкай улады. Яшчэ доўга завод будзе забяспечваць прадпрыемствы сталіцы высокаякасным палівам.

Мы ідзем з дырэктарам завода тав. Розавым па вузкакалейцы, якая злучае балота з чыгункай. Тут днём і ноччу курсіруюць ваганеткі, нагружаныя торфам.

Стаіць ліпеньскае надвор'е. Подыхі цёплага ветру разносяць прыемны пах вераса і спелых чарніц. Чутны галасістыя гудкі лакамабіляў і звонкія песні дзяўчат. Рабочы дзень — у разгары.

— Вось на гэтай машыне,—паказвае тав. Розаў,—працуе брыгада тав. Мядзведзева. Яна першая ў рэспубліцы на 14 дзён раней устаноўленага тэрміну распачала торфаздабычу і трымае першынства па выкананню сезоннага задання на нашым заводзе.

Неўзабаве мы апынуліся каля самага агрэгата. Машына працуе на поўную магутнасць. 16 загарэлых мужчын стаяць у кар'еры. Адзін перад адным яны кідаюць гарбарскімі лапатамі ў канвеер торфмасу. З мундштука яна выходзіць перапрацаванай, і адсечаныя цагліны на дошках па тросах транспарцёра рухаюцца на 250 метраў ад машыны. Ля транспарцёра завіхаюцца тры сцільшчыкі. Яны хутка і акуратна роўнымі радамі рассцілаюць торфацагліны па балоту.

Да машыны падышоў сярэдняга росту чалавек. Ён уважліва аглядае машыну.

— Гэта галоўны механік завода, тав. Іговін, — сказаў нам брыгадзір. — Ён добра адрамантаваў машыну. Вось ужо хутка тры месяцы, як мы на ёй працуем, але яшчэ не было ні аднаго прастою. Не было прастояў і па астатніх машынах. Усё гэта заслуга тав. Іговіна.

Брыгадзір Мядзведзеў—ініцыятар соцыялістычнага спаборніцтва на заводзе. Яго брыгада сістэматычна перавыконвае план: у красавіку на 116 проц., у маі—на 130, у чэрвені—на 151.

Следуючы яго прыкладу, астатнія брыгады таксама дабіліся выдатных вынікаў. Ніжэй 130 процантаў плана ў сярэднім за мінулы месяц ні адна брыгада не дала. [illegible]

Стаханаўцы навучыліся берагчы не толькі мінуты, але і секунды. [illegible] брыгада выканала месячны план на 141 процант.

Яшчэ лепшых вынікаў дабіліся штабяльшчыкі тт. Кавалёў і Кантавіцкі. Сваё месячнае заданне яны выканалі на 325—385 процантаў, зарабілі па 1.500 рублёў.

[illegible]

Звяно т. Гапеевай выканала чэрвеньскае заданне на 260 процантаў, [illegible]—на 290. Члены іх звенняў зарабілі за гэты месяц па 635—650 рублёў. На 341 процант выканала месячнае заданне і сушыльшчыца т. Лазова. За 15 дзён чэрвеня яна зарабіла 490 рублёў.

Ціхі летні вечар. [illegible] Тут у 10 гадзін вечара будзе дэманстравацца кінакарціна.

У клубе часта ставяцца спектаклі, дэманструюцца кінакарціны, бываюць танцы.

Рабочыя спыняюцца каля ўстаноўленай дошкі пачота і фотавітрыны. [illegible] заслужылі такой пашаны.

К. ПЫРХ,
торфзавод «Міханавічы».

Торфзавод «Чырвоны сцяг», Смалявічы. На здымку: брыгадзір стаханаўскай брыгады гідраэлеватарнай устаноўкі т. Е. А. Кардаш—за работай. Тав. Кардаш — брансбойшчык, выконвае норму штодзённа на 150 процантаў.

Фото Я. Салавейчыка.

БОЛЬШ ПЯЦІ НОРМ У ЗМЕНУ

На торфазаводзе я працую першы сезон. Спачатку быў кар'ершчыкам, а потым мяне перавялі сцільшчыкам. [illegible] Праз некалькі дзён я асвоіў сваю справу і стаў выконваць дзённую норму на 200 процантаў. За[illegible] 20 тысяч і не адчуваў ужо такой стомленасці.

Стаханаўская праца заслужана ацэньваецца Совецкай дзяржавай. За 17 дзён мая мой заработак склаў 630 рублёў. Спачатку ў нашай брыгадзе былі 3 сцільшчыкі. [illegible] А потым мы сталі выконваць яе ўдваіх.

У чэрвені я выконваў дзённае заданне на 543 проценты, зарабіў на змену па 120 рублёў. Выкананы месячны план на 382 проценты, а зарабіў 1.593 рублі.

На 30 тысяч торфацаглін за змену рассцілае і т. Салохін. Ён зарабіў у чэрвені месяцы 1.470 рублёў.

Нас, як лепшых стаханаўцаў, занеслі на дошку пачота, а фотакарткі выставілі ў фотавітрыне. Для нас гэта вялікі пачот. Мы абавязваемся працаваць яшчэ лепш на карысць сваёй радзімы.

В. КАВАЛЕЎ,
сцільшчык 3 брыгады торфзавода «Міханавічы».

ТОРФСЕЗОН МОЖНА ПАДОЎЖЫЦЬ

[illegible]

[illegible] задачу — перавыканаць сезоннае заданне. У тым, што мы гэтага даб'емся, няма сумнення. Выходзячы з свайго вопыту, я думаю, што і ў іншых брыгадах і на іншых торфзаводах можна з поспехам падоўжыць торфсезон. А кожны лішні дзень работы на торфапрадпрыемствах дае дзяржаве дзесяткі тон торфу пры тым-жа машынным парку і той-жа колькасці рабочых.

Е. МЯДЗВЕДЗЕЎ,
брыгадзір торфзавода «Міханавічы».

МТФ калгаса «Першае мая» (Слуцкі раён, Мінская обл.) мае 339 галоў буйнай рагатай жывёлы. Удой малака на кожную фуражную карову мясцовай пароды складаў у 1937-38 годзе 1583 літраў, а ў 1939 годзе давeдзен да 1861 літра. На здымку: лепшыя даяркі калгаса, два разы ўдзельнічаўшыя ва УСГВ, М. Т. Войцік (злева), надаіўшая ў мінулым годзе на кожную фуражную карову па 2237 літраў малака, і С. П. Клюйко, якая дабілася сярэдняга ўдою па 2367 літраў. Фото М. Савіна (фотахроніка БЕЛТА).

ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ БУДЗЕ ЗАВАЯВАН

У 8-мі кіламетрах ад Гомеля знаходзіцца сельгасарцель «Комсамол Гомельшчыны». Гэта самы буйны і багаты калгас раёна. Слава аб яго людзях, аб стаханаўскіх справах і багацці вядома далёка за межамі ордэнаноснай Беларусі. У павільёне Совецкай Беларусі на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы можна бачыць выдатныя кавуны і капусту, вырашчваемыя калгаснікам-вопытнікам гэтай арцелі Сямёнам Пятровічам Малчанавым.

Вакол абшырнага калгаснага двара ляжаць агароды, якія прыносяць сельгасарцелі каласальныя даходы. Чалавеку, упершыню пабываўшаму ў гэтым калгасе, здаецца, што ён папаў на якуюсьці казачную плантацыю субтрапічных раслін. Тут, у гэтых звычайных беларускіх агародах, добра растуць кавуны, дыні, вінаград. Агароды і сад даюць таксама багата капусты, памідораў, агуркоў, сакавітую клубніку і ўсякіх сартоў яблык і груш. Колькі працы і стараннаў уклаў калгасны калектыў у кожную градку, кусцік і дрэва! Усюды тут адчуваецца клапатлівы гаспадар.

Агародніцтва ў калгасе займае значнае месца. Пад агародныя культуры занята 50 гектараў зямлі, пад бульбу — 127 гектараў і 34 гектары пад тэхнічныя культуры.

Пры нездавальняючым ураджаі мінулага года даход калгаса ад гародніны склаў 101 тысячу рублёў. Ад адных толькі кавуноў калгас у мінулым годзе выручыў 37 тысяч рублёў.

Нельга сказаць, што зямля калгаса пладародная. Пясчаная, водапраніцальная глеба патрабуе стараннага догляду, апрацоўкі і ў дастатковай колькасці вільгаці. Усё гэта вельмі добра ўяўляюць сабе брыгадзір агароднай брыгады стары калгаснік Іван Мартынавіч Чуйкоў і яго намеснік агароднік-вопытнік, экспанент Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі Сямён Пятровіч Малчанаў.

Доўгая адсутнасць асадкаў выклікала ў іх законную трывогу за лёс будучага ўраджаю, за калгаснае багацце.

Яшчэ ў 1939 годзе, будучы на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы, Сямён Малчанаў зацікавіўся абвадняльнымі работамі. Ведаючы капрызы сваёй калгаснай зямлі, ён многа ўвагі ўдзяляў вывучэнню гэтай справы. У яго і ў брыгадзіра нараджаецца думка прымяніць вопыт штучнага абваднення пасеваў на сваіх калгасных агародах. Ідэя гэта горача падтрымана праўленнем калгаса, яго старшынёй тав. Васіленка і ўсім калгасным калектывам.

Не маючы неабходных гідратэхнічных сродкаў, калгасныя энтузіясты рашылі абвадняць глебу, у першую чаргу агароды, прымітыўным спосабам.

І вось, узброіўшыся простымі палівачкамі, усе калгаснікі ад малога да вялікага вышлі на барацьбу з капрызамі прыроды. Гэта была сапраўдная бальшавіцкая барацьба за высокі сталінскі ўраджай.

Праца чэсных калгаснікаў не прайшла дарэмна. Ужо назаўтра, пасля масавай паліўкі гародныя культуры пачалі ажываць.

Тав. Малчанаў расказвае аб першым вопыце калгаснікаў па штучнай паліўцы пасеваў.

— Мы падлічылі, — гаворыць ён, — што калі правядзем масавую паліўку 50 гектараў адных агародаў, то атрымаем дадаткова 500 тон рознай гародніны. У пераводзе на грошы — гэта дадатковыя 250 тысяч рублёў даходу. Мы забяспечым поўнае выкананне плана абавязковых паставак гародніны і прададзім вялікую колькасць прадуктаў насельніцтву Гомеля.

Зараз у калгасе распрацоўваюцца мерапрыемствы па правядзенню штучнага абваднення ў больш шырокіх маштабах. Для гэтага мяркуецца скарыстаць акружаючае калгас рэчышча невялікай, але многаводнай ракі Іпуць.

Гарачыя совецкія патрыёты, наватары калгаснага будаўніцтва, не толькі цікавяцца інтарэсамі свайго калгаса, але клапоцяцца і аб лёсе ўраджаю ў іншых калгасах раёна і вобласці. І вось калгаснікі арганізоўваюць шырокі абмен вопытам праведзенай імі паліўкі пасеваў. У сваім звароце да калгаснікаў Гомельскай вобласці яны пішуць:

«У нашай сельгасарцелі агародніцтва займае значнае месца ва ўсім плане яравых пасеваў. Яно прыносіць нам каласальныя даходы. Паспяховае правядзенне сяўбы гэтага года дало магчымасць нам атрымаць вялікі ўраджай. Мы ўстанавілі добры догляд за пасевамі. Наша поле ачышчаем ад пустазелля, мы правялі і праводзім падкормку раслін, змагаемся за права ўдзелу на сельгасвыстаўцы 1941 года.

Таварышы калгаснікі і калгасніцы! Поспех высокага ўраджаю ў нашых руках. Ад нас саміх гэта залежыць. Давайце ва ўсіх калгасах арганізуем масавую паліўку грамадскіх пасеваў. Будзем прадаўжаць барацьбу за атрыманне высокіх і ўстойлівых ураджаяў».

Зварот калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «Комсамол Гомельшчыны» знайшоў жывы водгук у многіх калгасах. Паліўку пасеваў шырока пачалі прымяняць у прыгараднай арцелі імені Максіма Горкага і іншых калгасах.

Н. ГІРШЫН.

Гомельскі раён.
(Спец. кар. «Звязды»).

З МІНУЛАГА НАШАЙ РАДЗІМЫ

„СМЕРЦЬ ЧОРНАМУ ВОРАНУ!“

(Народнае паўстанне 1623 года ў Віцебску)

«Што гэта шуміць, што гэта звініць далёка ўранні перад зарою?»
Слова аб палку Ігараве.

У цэнтры Віцебска, на рагу вуліц Ленінскай і Валадарскага знаходзіцца маленькі сквер. Дзесятак старых каравых таполяў, дзве-тры клумбы, пяток паламаных лавак, старая драўляная агарожа робяць яго зусім нецікавым. Мы, віцебляне, раўнадушна праходзім міма гэтага сквера, а між тым займаемае ім месца мае вельмі багатае мінулае. Яно густа паліта крывёю герояў народнага паўстання, з ім звязана адна з самых яркіх старонак у гісторыі нашай вялікай радзімы.

***

Шмат хто з тагачасных віцеблян бачыў на вежы гарадской ратушы стары вечавы звон, але ніхто не чуў яго зычны гук. Білі ў яго калісьці прашчуры. Даведаўшыся, што на горад ідуць дружыннікі літоўскіх князёў, білі ў яго прадзеды, заўважыўшы здалёк жаўнераў польскіх каралёў. Гарачы заклік адразу прымушаў гаражан кідаць сваю працу і браць у рукі бердышы, каб сустрэць векавечных ворагаў радзімы так як трэба. Віцебск апошнім з беларускіх гарадоў папаў пад уладу чужаземных захватчыкаў. І тады змоўкнуў вечавы звон, якому вырвалі язык — знялі біла. Зразумела таму, як здзівіўся прыстаў-возны, калі ўвясну 1622 года пачарнелы ад горна каваль Скаруба ўзбег па лесніцы да звону і хацеў ударыць у яго молатам.

— Ты зачым, Рыгор, хацеў біць у набат? — спытаў у Скарубы ландвойт Наум Воўк.

— Як зачым? — абурыўся каваль.— Я-ж не Юда Сапега, а Скаруба. Хіба ты не чуў, што ў Віцебск едзе душахват Кунцэвіч?

І яшчэ больш здзівіўся возны, калі ландвойт адразу-ж адпусціў каваля, які зняважыў і канцлера і архіепіскапа. Усё-ж на дзвярах вежы павесілі вялікі замок, зроблены перад гэтым тым-жа Скарубай.

З дапамогай гармат Польшчы ўдалося заваяваць Беларусь, але ніяк не змагла яна заваяваць яе свабодалюбівы народ. Беларусы ўпарта захоўвалі сваю мову, звычай, веру. Тады на дапамогу польскаму каралю прыйшоў рымскі папа, побач з жаўнерамі сталі манахі. Чорным вараннём наляцелі на нашу радзіму францысканцы і дамініканцы, трынітары і піяры, бернардзіны і кармеліты і нарэшце іезуіты. Разам з каталіцызмам яны неслі апалячванне. На бок гэтай варожай зграі хутка сталі магнаты. І потым ніхто так не апалячваў беларусаў, як гэтыя подлыя рэнегаты.

Да нашага часу дайшла кніга «Плач», напісаная віцебскім праваслаўным архіепіскапам Мілецыям Сматрыцкім. У гэтым высокамастацкім творы праваслаўная царква, якую аўтар атоесамлівае з Белай Руссю, аплаквае здрадніцтва беларускіх магнатаў:

«Дзе вы, славутыя роды рускіх князёў: Сапегі, Вішнявецкія, Сангушкі, Чартарыйскія, Саламарэцкія, Слуцкія, Лукомскія, Трызны, Папэі і іншыя без ліку? Вы агалілі мяне, здраднцы, і цяпер здзекуецеся з майго цела, што вас нарадзіла. Толькі помніце — праклятыя ўсякі, хто агаляе нагату сваёй маткі».

Гэтая кніга зрабіла вялікае ўражанне на тагачасных беларусаў. Яны ахоўвалі яе як скарбніцу, а, паміраючы, завяшчалі сваім дзецям. Кароль Сігізмунд, знаходзячыся з войскам пад Смаленскам, загадаў віленскаму войту закрыць друкарню, дзе кніга была надрукавана, кнігу спаліць, а друкароў яе пасадзіць у ратушу.

Часам з віцебскіх засценкаў вырываліся глухія стогны. Калі, пачуўшы іх, пачынала плакаць спалоханае панскае дзіцянё, матка, схіляючыся над калыскай, напявала:

Гэта-ж быдла крычыць,
Гэта-ж быдла рычыць,
Засынай-жа, засынай.

І шчанюк рэнегата, будучы кат, засынаў, але ніколі на працягу ўсёй сваёй гісторыі не засынаў народ. Замардаваны, закуты, ён змагаўся і з сваімі здраднікамі і з палякамі. У 1623 годзе віцебская мяшчанская галеча паказала ўсяму свету, на што здольны ў абароне сваёй нацыянальнай незалежнасці народ.

Калі іезуіты пераканаліся, што народ гэта яшчэ не магнаты і апалячыць яго з дапамогай каталіцызма нельга, яны стварылі рэлігійную унію — мост між праваслаўем і каталіцызмам. Унія з'яўлялася для палякаў зброяй, мацнейшай за гарматы. Яна несла з сабой апалячванне мяшчанам і сялянам. І асаблівая роля ў яе гвалтоўным прасоўванні належала уніяцкаму архіепіскапу Іосафату Кунцэвічу, або — чорнаму ворану, душахвату, папежніку, як ахрысціў яго з нянавісцю народ.

Па прапанове Кунцэвіча, тых віцеблян, якія не хацелі пераходзіць у унію, абмяжоўвалі ў правах, павялічвалі для іх падаткі, здзекваліся над мовай, звычаямі і верай, кідалі ў турмы, катавалі, забівалі. І мёртвых не пакідаў у спакоі душахват. У Полацку ён загадаў выкапваць з магіл толькі што пахаваных праваслаўных і аддаваць іх на з'ядзенне сабакам. Таму беларусы настолькі ненавідзелі папежніка, што калі той рашыў наведаць Магілёў і Оршу, дык жыхары гэтых гарадоў, заўважыўшы яго здалёк, зачынілі вароты замкаў і выкацілі на іх сцены гарматы. Нават літоўскі канцлер Леў Сапега вымушан быў паслаць Кунцэвічу пісьмо, у якім перасцерагаў яго ад магчымасці паўстання. І гнеў вялікага народа выліўся ў паўстанне.

12 лістапада 1623 года віцебляне пачулі, як гудзіць вечавы звон. Біў у яго кажамяка Іван Гужнішчаў. Заклік старога звона падхапілі званы ўсіх цэркваў. Да архіепіскапскіх пабудоў на Успенскай горцы адусюль бег народ. Беглі бурмістры і цэхмістры, гандляры і рамеснікі. Беглі—мужчыны і жанчыны, дзяды і дзеці. Яны беглі і крычалі:

— Смерць ненагамаванаму папежніку!
— Смерць чорнаму ворану!
— Смерць душахвату!

Яны вывалаклі Кунцэвіча з хаты і тут Наум Воўк забіў яго бердышам.

Адразу пасля забойства найбольш заможныя гаражане разбегліся па сваіх хатах. Засталася толькі мяшчанская галеча. Паклаўшы на Кунцэвіча яго забітага любімага сабаку, бедпякі звязалі іх разам і пацягнулі на вяроўцы па вуліцах горада.

Уперадзе ішлі пятнаццацігадовы Фурса Шапавалаў—сын і Багдан Кузнец. Несучы архірэйскую мітру і сабачы нашыйнік, яны крычалі:

— Рэгаліі нябожчыкаў!

Труп пягнуў Рыгор Скаруба і таксама зычна паведамляў:

— Падаткі збірае пан архіепіскап! У ляшскую веру прымае папежнік!

Па баках ішлі высахлыя ад гора жанчыны. Прытупкваючы лапцямі, яны пелі:

Едзе з Рыму Езафат,
Чорны воран, душахват.

Худыя хлапчукі і дзяўчынкі шпурлялі ў забітага абледзянелымі камякамі гразі. Заўчасна пастарэлы, сівы калёснік Ермак Гайдук махаў на іх рукамі:

— Не чапайце сабаку, падшыванцы!

А такі-ж сівы слесар Гаўрыла Пушкар, прыклаўшы да вачэй анучку, нечакана загаласіў:

— Ой, найсвяцейшы архіепіскап наш,
Ды на каго-ж ты нас, сваіх авечак,
без пары спакінуў.

Смехам адказаў яму натоўп. Пасля труп скінулі з Замкавай сцяны. Там рыбак Сцяпан Труховіч адвёз яго па Дзвіне ўгору да Пескавацiку і затапіў, прывязаўшы да шыі архіепіскапа каменне. Толькі на трэці дзень па загаду каштэляна замка труп выцягнулі і павезлі ў Полацк.

Калі аб паўстанні даведаўся папа Урбан VIII, ён напісаў каралю Сігізмунду III:

«Няхай будзе праклятым той, хто стрымае меч свой ад крыві. Ты, уладарны кароль, не павінен стрымацца ад меча і агню».

Гэта той самы Урбан VIII, які прапаноўваў чацвертаваць усіх запарожскіх казакаў і ён-жа адначасна з пачуцця жаласці забараніў бойкі быкоў у Іспаніі. Як відаць, бугаі для папы даражэй за украінцаў і беларусаў.

Следства і суд пад старшынствам Льва Сапегі прайшлі з незвычайнай паспешлівасцю, бо і следчыя і суддзі баяліся казакаў, якія абяцалі беларусам сваю дапамогу. Гнусны рэнегат Сапега пераканаўся, што ў забойстве ўдзельнічаў увесь народ—жыхары Оршы, Полацка, Магілёва, нават Вільні і бе.. малата ўвесь Віцебск.

«За выключэннем некалькіх асоб — гаворыцца ў прысудзе—усе віцебляне віноўны, а таму трэба за гэтае злачынства ўсіх іх пакараць смерцю. Але яснавяльможны кароль і мы, змякчаючы строгасць законаў»... і далей ідзе пералічэнне 114 паўстанцаў, прысуджаных да смерці. Большасць паспелі раней уцячы да брацкіх народаў — хто ў Маскоўшчыну, а хто ў Запарожскую Сеч. Засталося толькі 19 чалавек пераважна з гарадской беднаты. Горад пазбавілі Магдэбургскага права і ўсіх раней дараваных каралеўскіх прывілеяў. «А паколькі канчаецца прысуд—паўстанне пачалося па сігналу ратушнага і царкоўных званоў, дык загадваем віцебскаму ваяводзічу разбіць усе гэтыя званы і з асколкаў адлітаваць адзін з надпісам аб злачынстве».

На трэці дзень раніцой загулі ў апошні раз асуджаныя званы. Званары білі з доўгімі перапынкамі, як звычайна звянілі яны па нябожчыках. З турмы вывелі жаўнеры 19 калоднікаў, у кожнага з якіх ляжаў на плячах цяжкі гусак — складзеная з двух палавін калода з вырэзам для шыі. Уперадзе ішлі Наум Воўк і Рыгор Скаруба, за імі Іван Гужнішчаў і Гаўрыла Пушкар, потым дзед Ермак Гайдук і Фурса Шапавалаў—сын, далей Сцяпан Труховіч і Багдан Кузнец. Па баках беглі з плачам жанчыны, падымаючы на руках дзяцей, але калоднікі ішлі моўчкі.

Калі падышлі да ратушы, убачылі плаху, вакол якой хадзіў кат. Пабач ляжаў скінуты з вежы вечавы звон. Спярша кат, узяўшы молат, пачаў разбіваць звон. Застагнала медзь і разам з ёю застагнаў увесь горад. А кат біў і біў, пакуль па звану не прабегла шчыліна і не адваліўся ад яго кавалак. І тады, ідучы да плахі, сказаў з пагардай Наум Воўк:

— Бі, каралеўскі кат. Бі, Сапегаў сябра. Можна знішчыць звон, але нельга знішчыць народ.

***

Крывёю 19 герояў народнага паўстання 1623 года паліта тое месца, на якім знаходзіцца цяпер маленькі сквер.

Ю. ВІЦЬБІЧ.

Віцебск.
1940 г.

Зводка Наркамзема БССР

аб ходзе сельскагаспадарчых работ у калгасах БССР на 5 ліпеня 1940 г.

(у процантах да плана)

Вобласці і раёны	Інтэнсіўная апрацоўка бульбы	Праведзена ачыстка лугоў	Праполка пасеваў на меліяраваных балотах	Адрамантавана камбайнаў у МТС: Камбайны рамонт	Адрамантавана камбайнаў у МТС: Вагонкі рамонт
Віцебская вобласць	95,1	59,9	54,5	85,7	82,4
Аршанскі	55,0	129,7	40,6	75,9	80,0
Асвейскі	100,0	21,7	86,7	—	85,7
Багушэўскі	57,4	21,8	17,4	—	77,8
Бешанковіцкі	50,0	90,5	40,0	—	100,0
Ветрынскі	12,0	33,5	48,5	—	100,0
Віцебскі	37,6	—	49,0	—	66,7
Гарадоцкі	16,6	13,2	45,2	—	88,9
Дрысенскі	125,8	78,3	111,0	—	100,0
Дубровенскі	65,6	127,3	104,5	—	66,7
Лепельскі	51,3	76,7	65,7	—	44,4
Лёзненскі	31,0	62,3	17,3	—	85,7
Мёрскі	180,2	44,6	27,7	—	37,5
Полацкі	51,4	71,4	120,1	—	100,0
Расонскі	54,4	61,4	72,9	—	85,7
Сенненскі	165,5	31,2	51,3	—	83,3
Сіроцінскі	173,2	60,6	31,2	100,0	100,0
Суражскі	130,0	107,3	57,6	—	58,8
Талачынскі	262,0	62,0	88,2	—	64,3
Ушацкі	102,5	107,7	58,4	—	100,0
Чашніцкі	120,7	64,5	47,5	—	87,5
Гомельская вобласць	118,6	68,9	73,7	100,0	83,2
Буда-Кашалёўскі	103,7	60,1	80,6	100,0	114,3
Веткаўскі	100,0	32,4	74,3	100,0	100,0
Гомельскі	82,1	106,0	90,4	200,0	66,7
Добрушскі	94,3	75,3	90,0	100,0	166,7
Жлобінскі	210,0	208,0	100,0	—	88,9
Журавіцкі	152,0	78,8	79,7	100,0	60,0
Карманскі	106,0	20,8	89,7	100,0	85,8
Лоеўскі	35,7	30,7	109,0	100,0	100,0
Рагачоўскі	126,2	110,0	45,4	100,0	60,0
Рэчыцкі	55,6	63,3	49,2	100,0	80,8
Свяцілавіцкі	43,8	56,2	93,8	100,0	100,0
Уваравіцкі	225,8	89,7	124,3	100,0	66,7
Церахоўскі	70,0	75,0	104,8	—	72,7
Чачэрскі	102,8	60,9	66,7	200,0	80,0
Стрэшынскі	149,0	104,6	78,0	100,0	87,5
Магілёўская вобласць	100,7	67,6	64,4	64,3	54,3
Асіпавіцкі	105,0	72,7	53,8	—	80,0
Бабруйскі	100,0	80,0	102,9	—	55,6
Бялыніцкі	168,0	89,5	91,7	66,7	81,8
Бярэзінскі	132,9	31,9	177,7	50,0	116,7
Быхаўскі	104,5	62,5	30,8	100,0	93,8
Горацкі	69,2	41,4	98,8	—	23,5
Дрыбінскі	77,7	88,3	117,3	—	58,3
Касцюковіцкі	43,0	—	64,2	—	19,1
Кіраўскі	70,0	85,6	31,4	100,0	25,0
Клімавіцкі	62,1	75,6	106,8	—	27,5
Клічаўскі	53,6	96,0	31,5	—	61,6
Круглянскі	106,2	103,8	48,0	150,0	100,0
Крычаўскі	86,7	100,0	43,5	—	33,3
Магілёўскі	108,0	102,4	36,6	20,0	40,0
Мсціслаўскі	84,9	15,8	30,4	50,0	59,1
Прапойскі	63,6	100,3	54,0	—	71,4
Хоцімскі	290,0	155,0	139,4	100,0	57,1
Чавускі	93,5	76,2	25,0	200,0	42,1
Чэрыкаўскі	46,3	7,4	181,8	100,0	14,3
Чырвонапольскі	199,3	53,0	58,9	200,0	100,0
Шклоўскі	131,3	6,6	16,3	100,0	60,0
Мінская вобласць	144,5	59,3	54,8	118,4	54,6
Барысаўскі	85,5	47,8	68,9	200,0	53,9
Бягомльскі	146,0	100,9	288,3	—	50,0
Грэскі	103,8	56,0	21,4	50,0	85,7
Заслаўскі	100,7	98,0	21,5	150,0	81,8
Камсамольскі	61,3	—	45,3	100,0	69,2
Крупскі	126,2	25,3	42,9	—	75,0
Лагойскі	197,0	9,6	36,8	100,0	20,0
Любанскі	417,3	500,0	50,5	—	81,8
Мінскі	107,8	46,2	45,3	100,0	81,8
Плешчаніцкі	133,0	100,0	25,0	—	66,7
Пухавіцкі	119,5	111,2	31,5	50,0	77,8
Слуцкі	100,0	70,5	99,0	50,0	47,8
Смалявіцкі	116,6	18,3	21,7	500,0	69,2
Рудзенскі	70,6	—	43,7	33,3	17,6
Старадарожскі	66,7	33,3	45,9	500,0	66,7
Старобінскі	100,0	145,4	100,0	—	36,4
Узденскі	172,0	75,3	10,0	50,0	30,7
Халопеніцкі	54,3	5,7	29,7	100,0	66,7
Чэрвеньскі	53,3	60,0	21,4	—	22,2
Чырванаслабодскі	325,0	9,6	134,0	200,0	66,7
Дзяржынскі	108,0	20,0	39,3	125,0	58,6
Палеская вобласць	105,4	74,3	103,3	88,9	103,3
Брагінскі	125,0	159,4	192,0	100,0	120,0
Васілевіцкі	313,9	73,5	142,9	—	133,3
Глускі	248,6	48,8	51,6	50,0	116,7
Даманавіцкі	221,3	100,0	71,1	200,0	150,0
Ельскі	114,7	94,2	87,5	—	150,0
Жыткавіцкі	157,3	87,3	108,0	—	200,0
Камарынскі	131,7	101,6	77,0	—	150,0
Капаткевіцкі	76,0	93,8	82,6	100,0	100,0
Лельчыцкі	140,6	48,1	146,3	—	100,0
Мазырскі	150,0	140,0	164,6	100,0	150,0
Нараўлянскі	97,5	103,0	108,0	—	100,0
Парыцкі	130,5	22,1	60,5	100,0	128,6
Петрыкаўскі	150,9	100,0	119,4	—	150,0
Тураўскі	38,9	36,3	53,3	—	66,7
Хойніцкі	96,7	78,2	87,8	—	85,7
Калінкавіцкі	417,8	291,7	134,3	100,0	116,7
Акцябрскі	335,0	121,4	157,3	—	140,0
Усяго па БССР	126,8	68,2	69,5	91,7	69,0
Было на 1.VII-40 г.	124,5	66,8	64,8	77,5	62,6

СПРАВ АЗДАЧНА-ЭКАНАМІЧНЫ АДДЗЕЛ НКЗБ.

У ВЫХАДНЫ ДЗЕНЬ 7 ЛІПЕНЯ

СТРАЛКОВАЕ СВЯТА Ў МІНСКУ

7 ліпеня па ўсёй Савецкай Беларусі праводзіўся Дзень савецкага стралка. У гарадах і раённых цэнтрах былі наладжаны стралковыя спаборніцтвы асоавіяхімаўцаў, абаронныя масоўкі.

Многа цікавых мерапрыемстваў было праведзена ў Мінску. На гарнізонным стрэльбішчы адбыліся паказальныя стралковыя спаборніцтвы, у якіх удзельнічалі лепшыя стралкі гарнізона. Адбылася сустрэча стралковых каманд мінскага Дома Чырвонай Арміі імені К. Е. Варашылава і каманды Асоавіяхіма. У праграму спаборніцтваў уваходзіла стральба з баявой вінтоўкі на дыстанцыю 300 метраў па комплексу «Варашылаўскі стралок» 2-й ступені і стральба на такую-ж дыстанцыю да першага прамаху. Першынство па комплексу «ВС» 2-й ступені заваявала стралковая каманда Асоавіяхіма.

На стральбе да першага промаху на дыстанцыю ў 300 метраў пераможцам вышаў інструктар стралковага клуба Мінскага гарсовета Асоавіяхіма тав. Вітушка. Ён 9 разоў запар трапіў у мішэнь.

Вялікая абаронная масоўка адбылася ў парку культуры і адпачынку імені Горкага. Тут былі разгледжаны выстаўленыя ўзоры агнястрэльнай зброі: кулямёты, гранатамёты, гарматы і г. д. Вопытныя інструктары растлумачвалі ўстройства, узаемадзеянне часцей і баявыя якасці зброі.

Вялікае свайго справы прадэманстравалі курсанты мінскага ваеннага вучылішча імені Калініна. Яны кіраўніцтвам дзейтанага там. Майстэрска яны правялі паказальныя штыкавыя бой.

У гэты дзень з асаблівай нагрузкай працавалі ціры ў гарадскіх скверах і парку. У іх набывала некалькі тысяч мінчан.

(БЕЛТА)

У гарачы дзень

Як і ў кожны выхадны дзень, у нядзелю 7 ліпеня тысячы мінчан накіраваліся ў парк, што ў раёне Камароўкі. Гэты ўзвышаны лес замяняе жыхарам Мінска і прахалоду ракі і пляж. Ён з'яўляецца адным з любімых месцаў адпачынку працоўных нашай сталіцы. Сюды прыязджаюць навет цэлымі сем'ямі. Але, на вялікі жаль, у ім няма ніякіх умоў для адпачынку і не забяспечваецца ніякіх клопатаў аб людзях.

Ад астанкі трамвая да ўваходу ў парк ідзе нягладная дарога. Калі адны праходзяць на ёй, пыл падымаецца вышэй галоў людзей. Дужка прыходзіцца ў галаву: зусім парк-ж засыпальнага іі забруджаны пылам і пяском.

Уздоўж дарогі і ў самым парку таксама на адзнацца пылам. Густыя воблакі пылу насцігала і над танцавальнай пляцоўкай, дзе мясцы для гулянкі арганізатараў ігралі аркестр.

Узнікае адно пытанне: няўжо нікому да гэтага адпаведнага паклапаціцца аб выкананні хаця-бы некалькіх мер масавых гулянні?

Гарачы быў прапанаваны выхадны дзень, і натуральна, многім хацелася напіцца прахаладжальных напояў. Праўда, у парку ёсць некалькі «пунктаў»... дзе ў парку сам-там называюць «каёскі»... прадавалі прахаладжальнае піва. Але гэта... тысячы лыжак людзей, парадку... тую-ж карціну...

— Мінска шклянку халоднай вады? — Халоднай? — Што з'едзенне пера...

пытала прадаўшчыцы. — Ільду няма. Ёсць толькі цёплая вада. Як жадаеце.

— Куды-ж у такі гарачы дзень цёплую вады...

— Як сказала, як жадаеце.

— Добра, дайце мне сітро.

— А яно толькі ... вада.

Расчараваныя наведвальнікі ідуць да другіх ларкоў, але і там такая-ж карціна: толькі цёплая, толькі содавая вада.

Няхто горад, калі вам захацелася перакусіць. На ўвесь парк ёсць адна закусачная. Але тут у асартыменце былі толькі крутыя яйкі і заходы сыр.

Гарачы быў дзень, і хацелася падсвежыць сваё цела пад струменю халоднай вады. Сотні людзей ішлі да ракі, дзе знаходзіцца душ. Калі... трапіць... не ўсім. ...

— Што зачынены? у вас так? — пыталіся наведвальнікі.

— Не, толькі сёння.

— Няраз у ваш выхадны дзень?

— Нічога не зробіш,— развёўшы рукамі, рафлашчыла адказу мужчына.

Калі... ўцякаў... відэльца... загадчыка... ласкай выканаўцы ў гэтым... служачы...

Н. ГРОЗАЎ.

Клапаціцца аб культурным адпачынку

ВІЦЕБСК, 8 ліпеня. (Кар. «Звязды»). Весела правялі рабочыя і служачыя віцебскай швейнай фабрыкі «Прафінтэрн» свой дзень адпачынку 7 ліпеня. Звыш 250 чалавек выехалі на параходзе ў маляўнічую дачную мясцовасць «Цёмны лес». Тут, сярод прыгожых сосен, адбыліся гульні, танцы.

Асабліва многалюдна ў гэты дзень было на раце Віцьба. Тут увесь дзень адбывалася масавае купанне.

Многа працоўных у гэтую нядзелю прыйшлі сюды, каб надыхацца здаровым, чыстым паветрам. Уніззе, на беразе ракі, на пляжы многія працоўныя сонечныя ванны.

Вечарам у парках культуры і адпачынку імені Леніна і імені Кагановіча адбыліся масавыя гулянні.

На жаль, кіраўнікі многіх арганізацый не праўляюць належных клопатаў аб добрай арганізацыі адпачынку рабочых і служачых.

Калектыў буйнейшага швейнага прадпрыемства горада — фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» — быў прадстаўлен самому сабе. Фабком (старшыня т. Шагалава) не палічыў патрэбным дапамагчы рабочым і служачым арганізаваць у выхадны дзень адпачынак.

Кожная... свайго... пасля... горад, ні экскурсій ў прыгоныя... і... ня... Мяккі... пад... вялікіх...

Многа прыгожых мясцін ... на ўзбярэжжы... Дзвіны... прасна...

Былы лес... дзе... гоцідэ «Асвод». На Трэба работнікі гэтай арганізацыі ў госці. Іх не знойдзеш нават і ў няшчасных выпадках.

З. ЛАРЫСАЎ,
М. ЖУДРО.

МАСАВЫЯ ГУЛЯННІ ПРАЦОЎНЫХ

ГОМЕЛЬ, 8 ліпеня. (Кар. «Звязды»). Культурна правялі свой выхадны дзень — 7 ліпеня — працоўныя Гомеля.

Тысячы гамяльчан на кацерах, аўтамашынах накіраваліся ў свае ўлюбёныя мясціны — за Пралетарскую лугу, у Клёны, Чонкі, Беразоўку, дзе адбыліся масавыя гулянні.

Масавыя гулянні адбыліся ў гарадскім парку культуры і адпачынку, пасля чаго...

...

Зноў паўтараліся тысячы чалавек сабраліся ў зялёным летнім тэатры слухаць выступленні... канцэрт ленінградскага джаз-аркестра.

Не падрыхтаваліся ў гэтага дня... арганізацыі горада. На Пралетарскім лугу, дзе было сканцэнтравана некалькі тысяч адпачываючых,... Дрэнна былі арганізаваны гандаль прахаладжальнымі напіткамі і марожаным. ... сутнічала газіраваная вада. Прыкладна такую-ж карціну можна было назіраць у парку культуры і адпачынку.

Бяздзейнічаў у гэты выхадны дзень і гарадскі камітэт фізкультуры, які не ўдасужыўся арганізаваць на стадыёнах горада масавыя фізкультурныя гульні. Стадыёны горада чамусьці пуставалі.

Выкананне плана торфзаводамі

НАРКАМАТА МЯСЦОВАЙ ПАЛІЎНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР ЗА 7 ЛІПЕНЯ (у процантах)

Заводы	Сутачнае заданне	Каляндарнае заданне
Асінторф	76,8	89,4
Чырвоны сцяг	80,0	77,5
Ім. Орджанікідзе	129,1	97,8
Ім. Даумана	121,5	112,1
Дукора	99,8	102,7
Радзічава	41,3	47,8
Міханавічы	137,1	117,1
Балбасава	63,3	82,9
Змяёўка	51,7	83,4
Свабода	76,7	77,2
Лукскае	65,7	87,1
Татарка	75,2	86,4
Давыдаўка	110,8	90,3
Дубінец	52,3	63,3
Крамянец	выхадны	59,8
«КІМ»	16,4	53,5
Новая Беларусь	94,1	79,5
Хвойны Масток	91,3	107,8
Туголіца	выхадны	43,1
Усяго па наркамату	85,9	87,7

ПАВЕДАМЛЕННЕ

10 ліпеня ў 8 гадзін вечара ў парткабінеце (вул. Энгельса, 4) адбудзецца лекцыя для маладых комуністаў Варашылаўскага раёна на тэму: **«Статут і праграма ВКП(б)».**

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

АДОЗВА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗА МОЛАДЗІ У ЭСТОНІІ

ТАЛІН, 8 ліпеня. (ТАСС). Комсамол Эстоніі працуе ў легальных умовах. Створан арганізацыйны цэнтр, задача якога — аднаўленне Комуністычнага саюза моладзі Эстоніі. Цэнтр у пісьме да працоўнай моладзі Эстоніі гаворыць аб неабходнасці стварыць пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі камітэты саюза моладзі, якія павінны разгарнуць работу па ўцягненню моладзі ў комсамол. Указваецца, што ў саюз моладзі можа быць прынята моладзь ва ўзросце ад 15 да 26 год, палітычна пісьменная, здольная дапамагчы компартыі Эстоніі ў яе рабоце.

Работа профсаюзаў Эстоніі

ТАЛІН, 8 ліпеня. (ТАСС). Часовае праўленне Цэнтральнага совета профсаюзаў Эстоніі існуе некалькі дзён, але ўжо наглядаецца ўздым профсаюзнай работы.

На прадпрыемствах праводзіцца масава-раз'ясніцельная работа аб палітыцы новага ўрада і аб задачах профсаюзаў. З гэтай мэтаю часовае праўленне вылучыла ўпаўнаважаных і арганізавала групу дакладчыкаў.

Праводзіцца работа па ўліку старых членаў профсаюзаў і ўцягненню новых. Па аднаму Таліну за апошнія дні ўступіла ў члены профсаюза тэкстыльшчыкаў звыш 700 чалавек, у профсаюз металістаў звыш 600, у профсаюз будаўнікоў — 1.300, у профсаюз хімікаў — звыш 300 чалавек. Праходзіць падрыхтоўка да выбараў фабрычна-заводскіх камітэтаў.

Пры часовым праўленні створана спецыяльная камісія, якая выпрацоўвае праект калектыўнага дагавора. Пасля яго разгляду ў цэнтральных профсаюзных і ўрадавых органах ён будзе перадан на абмеркаванне рабочых сходаў.

Вялікая ўвага аддаецца адпачынку рабочых. Курорт «Пярну», якім карысталася раней буржуазія, перадаецца профсаюзам. Ён адкрыецца ў першай палавіне ліпеня. Мяркуецца таксама адкрыць дом адпачынку для рабочых.

Кіраўніцтва профсаюзаў сумесна з міністэрствам сацыяльнага забеспячэння рыхтуе новыя законы аб сацыяльным забеспячэнні рабочых і служачых.

Паведамленне „Нью-Йорк Таймс“

НЬЮ-ЙОРК, 8 ліпеня. (ТАСС). Газета «Нью-Йорк таймс» паведамляе, што французскія кругі ў Лондане, раней настроеныя супроць ўрада Петэна, змянілі свой пункт погляду ў сувязі з нападам Англіі на французскі флот. Па словах газеты, Францыя, незадаволеная англійскімі дзеяннямі, можа аказаць вялікую дапамогу Германіі супроць Англіі. Прамысловая вытворчасць Францыі можа значна нейтралізаваць вытворчасць ЗША, прызначаную для Англіі. Бой у Оране адрадзіў «ранейшае французскае незадаволенне Англіяй».

Зварот германскіх ваеннапалонных з Францыі

БЕРЛІН, 8 ліпеня. (ТАСС). Інфармацыйнае бюро перадае, што французская камісія па ажыццяўленню дагавора аб перамір'і паведаміла, што германскія ваеннапалонныя афіцэры і салдаты перададзены германскім войскам у раёне дэмаркацыйнай лініі ля Сен-Макер і Сен-Клода.

Дзеянні англійскай авіяцыі

ЛОНДАН, 8 ліпеня. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, учора англійская авіяцыя бамбардыравала германскія склады гаручага ў Бергене. Склады загараліся. Англійскія самалёты без страт вярнуліся на свае базы.

Паблізу нарвежскага ўзбярэжжа англійская падводная лодка двойчы паспяхова атакавала караваны суднаў праціўніка, якія ішлі пад канвоем. Пяць суднаў тарпедыравана.

Страты англійскага флота ў баі пры Оране

НЬЮ-ЙОРК, 8 ліпеня. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Юнайтэд Прэс, англійскі флот панёс цяжкія страты ў баі пры Оране. Значна пашкоджан лінейны крэйсер «Худ» водазмяшчэннем у 42 тысячы тон. Два эсмінцы затанулі.

БЮРО ВЫКАНКОМА ІНДЫЙСКАГА НАЦЫЯНАЛЬНАГА КАНГРЭСА ПАТРАБУЕ НЕАДКЛАДНАГА СТВАРЭННЯ НАРОДНАГА ЎРАДА

НЬЮ-ЙОРК, 8 ліпеня. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Асошыэйтэд Прэс, Гандзі і іншыя члены выканкома індыйскага нацыянальнага кангрэса зноў паўтарылі рашучае патрабаванне — прадаставіць поўную незалежнасць Індыі і неадкладна стварыць народны ўрад.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

У правінцыі Хэнань кітайскімі войскамі заняты Луі (у 120 кілометрах на паўднёвы ўсход ад Кайфына), Бачжоу (у 30 кілометрах на ўсход ад Луі), Чжэнчэп (у 30 кілометрах на поўнач ад Луі).

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ

У правінцыі Гуансі ўпорныя баі адбываюцца ў ваколіцах Лунчжоу (у 30 кілометрах ад граніцы Французскага Індакітая).

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

На Шанхай-Нанкінскай чыгунцы, у раёне Усі 6 ліпеня японскі воінскі поезд пацярпеў крушэнне, наляцеўшы на міну. Разбіты паравоз і 4 вагоны. Забіта каля 200 салдат.

8 ліпеня. (ТАСС).

2:2

МІНСК («ДЫНАМО») — ГОРКІ («ТОРПЕДО»)

У выходны дзень, 7 ліпеня, на мінскім стадыёне «Дынамо» імені Кірава адбыўся футбольны матч на першынства СССР па II групе.

З першых мінут матча полем мінскай каманды авалодваюць горкаўчане. На 28 мінуце яны забіваюць першы гол.

Дынамаўцы адчулі небяспеку, пачалі жывей іграць, часцей падыходзіць да варот і, нарэшце, забілі гол. З лікам 1:1 заканчваецца першы хаўтайм.

Пасля перапынку ігра прыняла больш востры характар. Усё часцей пяцёркі нападу падыходзілі да варот «праціўнікаў». Аднак, абмяняўшыся яшчэ адным голам, каманды закончылі ігру з лікам 2:2.

Памяшканне Першага Белдзярждрамтэатра

Гастролі Другога Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра.

9 ліпеня

прэм'ера

ЛЕС

Пачатак у 8 г. веч. Білеты ў касе тэатра з 2 да 8 г. 30 м. вечара і ў гарадскіх касах.

ДЗЯРЖЦЫРК

(парк імені Горкага) тэл. 22-725

Сёння працяг другога цыкла па новай ПРАГРАМЕ

Алі-Вад

са сваімі асістэнтамі і ліліпутамі.

Пачатак у 9 гадзін вечара.

ДНЯМІ ГАСТРОЛІ лепшых ДЖЫГІТАЎ-НАЕЗНІКАЎ КАЎКАЗА 12 АЛІ-БЕК пад кіраўніцтвам ордэнаносца АЛІ-БЕКА

Кінотэатр «Чырвоная зорка» ВЯЛІКІ ВАЛЬС

Кінотэатр «Радзіма» ПРЫЯЦЕЛІ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» НА ГРАНІЦЫ

Кінотэатр «Спартак» ПУЦЁЎКА Ў ЖЫЦЦЁ

Дзіцячы кінотэатр ЛЕНІН У КАСТРЫЧНІКУ

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»

1. «Советское искусство» № 3.
2. Бібліятэка ім. Леніна (кінонарыс).
3. Саюзкіножурнал № 59.
4. «Совецкая Беларусь» № 35.

УПРАЎЛЕННЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ ПРЫ СНК БССР

(Памяшканне тэатра оперы і балета БССР)

ГАСТРОЛІ ЛЕНІНГРАДСКАГА ВЯЛІКАГА ДРАМАТЫЧНАГА ТЭАТРА імені ГОРКАГА

10 ліпеня

К. Гальдоні.

СЛУГА ДВУХ ГОСПОД

Пачатак роўна ў 8 г. 30 м. веч. Білеты ў гарадскіх касах з 12 г. да 5 г. 30 м і ў касе тэатра з 2 да 8 г. 30 м. веч.

Білеты, узятыя на 9 ліпеня, сапраўдны на 10, з адзнакай месц у касе тэатра.

ДА ВЕДАМА

ЛЯЧЭБНЫХ УСТАНОЎ, УРАЧОЎ І ХВОРЫХ

ХІМІКА-ФАРМАЦЭЎТЫЧНЫ ЗАВОД імені КАРПАВА ХІМФАРМПРОМА НАРКАМАТА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ СССР ВЫРАБЛЯЕ ПРЭПАРАТ ЁД-ГІПЕРСОЛ ПА РАЦЭПТУ ПРАФ. С. Ф. МАЙКОВА.

ЁД-ГІПЕРСОЛ з'яўляецца сродкам для лячэння і папярэджання артэрыясклероза і павышанага крывянога даўлення (гіпертанія).

ПРЫМЯНЯЕЦЦА з поспехам таксама пры спалучэнні артэрыясклероза з сіфілісам, бранхіяльнай астмай, скрофулёзам (залатухай) і рэўматызмам.

ЁД-ГІПЕРСОЛ выпускаецца ў парашку па 25 грамаў, у флаконах. Спосаб прымянення прыкладаецца да кожнага флакона.

ПРОДАЖ У АПТЭКАХ І Ў МАГАЗІНАХ САНГІГІЕНЫ.

Пры адсутнасці на месцах звяртацца ў міжраённую базу або абласное гарадское аптэкаўпраўленне.

НАРКАМЗДРАЎ СССР — «СОЮЗХИМФАРМТОРГ»

Масква, 6, Чудаў зав., д. № 8.

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ

ЛЕТНІ ЗАКРЫТЫ ТЭАТР парк ім. ГОРКАГА

11, 12 і 13 ліпеня

Справаздачныя канцэрты

КАЛЕКТЫВАЎ ФІЛАРМОНІІ, ЎДЗЕЛЬНІЧАЎШЫХ У ЗАКЛЮЧНЫМ КАНЦЭРЦЕ ДЭКАДЫ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА Ў МАСКВЕ.

УДЗЕЛЬНІЧАЮЦЬ:

АНСАМБЛЬ БЕЛАРУСКАЙ НАРОДНАЙ ПЕСНІ І ПЛЯСКІ

ХОР, АРКЕСТР БЕЛАРУСКІХ НАРОДНЫХ ІНСТРУМЕНТАЎ,

засл. арт. БССР ордэнаносцы Л. І. РЖЭЦКАЯ, Н. Ю. ГРЫГОНІС, арт. ШАПКО, лаўрэат Усесаюзнага конкурса выканаўцаў на народных інструментах І. І. ЖЫНОВІЧ.

У ПРАГРАМЕ

СТАРАДАЎНІ БЕЛАРУСКІ ВЯСЕЛЬНЫ АБРАД

і іншыя творы, выкананыя на заключным канцэрце дэкады.

Пачатак у 9 гадзін вечара.

Білеты ў касе парка.

КНІГІ і цэлыя БІБЛІЯТЭКІ савецкіх і дарэвалюцыйных выданняў КУПЛЯЕ КНІЖНЫ МАГАЗІН КОГІЗ'А

ЧАСОВЫ АДРАС МАГАЗІНА: Мінск, Ленінская, 25 ПАМЯШКАННЕ 5-й ШКОЛЫ (СУПРОЦЬ ПОШТЫ, ДРУГІ ПАД'ЕЗД)

Для агляду бібліятэк накіроўваецца ўпаўнаважаны магазіна

МІНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ

будаўнічы тэхнікум

(б. Політэхнікум) сістэмы Наркаммясцпрома БССР

АБ'ЯЎЛЯЕ да 1 жніўня НАБОР СТУДЭНТАЎ

НА 1940/41 ВУЧЭБНЫ ГОД.

ТЭХНІКУМ РЫХТУЕ ТЭХНІКАЎ-БУДАЎНІКОЎ ПА СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЯХ: фабрычна-заводскаму і жыллёваму будаўніцтву і па ацяпленню і вентыляцыі.

Паступаючыя павінны прадставіць наступныя дакументы: пасведчанне (арыгінал) аб сканчэнні няпоўнай сярэдняй школы (сямігодкі), аўтабіяграфію, заяву, даведку аб стане здароўя, метрычны выпіс, даведку аб адносінах да вайсковай павіннасці (для ваеннаабавязаных), дзве завераныя фотакарткі і 2 паштовыя маркі на 60 кап. Пашпарт прад'яўляецца асабіста пры яўцы на іспыты.

Іспыты праводзяцца па матэматыцы, фізіцы, рускай і беларускай мовах, геаграфіі, Канстытуцыі СССР і БССР у аб'ёме сямігодкі. Скончыўшыя сямігодку на выдатна ў тэхнікум прымаюцца без іспытаў. На іспыты з'яўляцца толькі па персанальнаму выкліку тэхнікума.

Іспыты пачнуцца з 5 жніўня. Пачатак заняткаў 1 верасня.

Студэнты тэхнікума забяспечваюцца інтэрнатам і стыпендыяй згодна існуючага заканапалажэння.

Мінскі дзяржаўны будаўнічы тэхнікум — адно з самых старых сярэдне-тэхнічных вучэбных устаноў у Беларусі. Тэхнікум існуе 20 год. У тэхнікуме працуе ў якасці настаўнікаў і кансультантаў высокакваліфікаваны інжынерна-педагагічны састаў.

Тэхнікум мае багата абсталяваную вучэбную базу. У тэхнікуме налічваюцца дзесяткі кабінетаў і лабараторый, абсталяваных навейшымі прыборамі і ўстаноўкамі.

Заявы і дакументы накіроўваць на імя дырэктара тэхнікума па адрасу: Мінск, вул. К. Маркса, 5. (Тэл. 21-685 і 21-381).

ДЫРЭКЦЫЯ.

ЗАВОЧНАЕ АДДЗЯЛЕННЕ магілёўскай рэспубліканскай палітасветнай школы імені Н. К. КРУПСКАЙ

АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ

на першы і другі курс

МАСАВАГА і БІБЛІЯТЭЧНАГА АДДЗЯЛЕННЯ з ТРОХГАДОВЫМ ТЭРМІНАМ НАВУЧАННЯ.

Завочнае аддзяленне палітыка-асветнай школы рыхтуе кваліфікаваных палітыка-асветных і бібліятэчных работнікаў без адрыву ад вытворчасці.

Прымаюцца ўсе грамадзяне СССР ва ўзросце ад 17 да 35 год, маючыя асвету ў аб'ёме няпоўнай сярэдняй школы. Паступаючыя прадстаўляюць наступныя дакументы: заяву на імя дырэктара з указаннем курса і аддзялення, на якое жадае паступіць, атэстат аб сканчэнні НСШ, падрабязную аўтабіяграфію, дзве завераныя фотакарткі.

На другі курс прымаюцца скончыўшыя не менш 8 класаў сярэдняй школы.

У школу на завочнае аддзяленне прымаюцца без іспытаў асобы, маючыя асвету ў аб'ёме НСШ і працуючыя на палітыка-асветнай або бібліятэчнай рабоце не менш 1 года.

Усе астатнія паступаючыя падвяргаюцца прыёмным іспытам па наступных прадметах: па беларускай і рускай мовах (пісьмова), матэматыцы, геаграфіі, Канстытуцыі СССР.

Прыём заяў да 15 жніўня.

Іспыты з 20 жніўня па 1 верасня.

ЗАЯВЫ З ДАКУМЕНТАМІ ПАСЫЛАЦЬ ПА АДРАСУ: БССР, гор. Магілёў, Езерская вул. 2-«а», завочнаму аддзяленню.

ДЫРЭКЦЫЯ.

У аддзел аб'яў званіце па тэл. 21-360

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Совецкая, 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказнага рэдактара — 20.000 (камутатар), дадатковы 102, намесніка адказнага рэдактара — 25-188, адказнага сакратара — 21.853, прыёмная рэдактара—21.852, літаратурнага сакратарыята— 21.846, аддзелаў: партыйнага — 21.856, прапаганды — 21.885, совецка-гандлёвага — 21.809, прамыслова-транспартнага — 20.830, сельскагаспадарчага — 25.189, культуры і школ — 23.955, унутранай інфармацыі — 22-412, рабселькораў і пісем працоўных — 20.844, 21.845, агульны рэдакцыі—21.556, загадчыка выдавецтва — 21.358, выпускаючага — 24.788, карэктарскай — 21.357, бухгалтэрыі выдавецтва і аддзела аб'яў — 21-360.

Ул. Галоўлітбела № Г—1523. Мінск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. К., М., Ш.